

Ljudska prava ilegalnih meksičkih imigranata u Sjedinjenim Američkim Državama

Stanković, Valentina

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, The Faculty of Political Science / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:114:258698>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-03**

Repository / Repozitorij:

[FPSZG repository - master's thesis of students of political science and journalism / postgraduate specialist studies / dissertations](#)

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti
Diplomski studij politologije

Valentina Stanković

**LJUDSKA PRAVA ILEGALNIH MEKSIČKIH
IMIGRANATA U SJEDINJENIM
AMERIČKIM DRŽAVAMA**

DIPLOMSKI RAD

Zagreb, 2017.

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti
Diplomski studij politologije

**LJUDSKA PRAVA ILEGALNIH
MEKSIČKIH IMIGRANATA U
SJEDINJENIM AMERIČKIM
DRŽAVAMA
DIPLOMSKI RAD**

Mentor: izv. prof. dr. sc. Enes Kulenović
Studentica: Valentina Stanković

Zagreb, 2017.

Izjava o autorstvu

Izjavljujem da sam diplomski rad “Ljudska prava ilegalnih meksičkih imigranata u Sjedinjenim Američkim Državama” , koji sam predala na ocjenu mentoru izv. prof. dr. sc. Enesu Kulenoviću, napisala samostalno i da je u potpunosti riječ o mojem autorskom radu. Također, izjavljujem da dotični rad nije objavljen ni korišten u svrhe ispunjenja nastavnih obaveza na ovom ili nekom drugom učilištu, te da na temelju njega nisam stekala ECTSbodove.

Nadalje, izjavljujem da sam u radu poštivala etička pravila znanstvenog i akademskog rada, a posebno članke 16-19. Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu.

Valentina Stanković

SADRŽAJ

1. UVOD

2. LJUDSKA PRAVA - KONTEKST I TEMELJNE ODREDNICE

2.1. Ljudska prava - temeljni pojmovi

2.1.1. Ljudska prava

2.1.2. Građanska prava

2.1.3. Imigracijska politika

2.1.4. Imigranti

2.2. Temeljeni međunarodni dokumenti

2.2.1. Ujedinjeni Narodi - Opća deklaracija o ljudskim pravima

2.2.2. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima

2.2.3. Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima

2.3. Zaštita ljudskih prava međunarodnim zakonom

3. LJUDSKA PRAVA I ILEGALNI IMIGRANTI U SJEDINJENIM AMERIČKIM DRŽAVAMA

- 3.1. Povijest ljudskih prava u Sjedinjenim Američkim Državama
 - 3.1.1. Ilegalni imigranti
- 3.2. Ljudska prava u Sjedinjenim Američkim Državama
 - 3.2.1 Human Rights Watch i slučaj SAD-a
- 3.3. Imigracijski sustav Sjedinjenih Američkih Država
 - 3.3.1 Imigracijska politika Sjedinjenih Američkih Država
 - 3.3.2. Bracero Program
 - 3.3.3. Američko imigracijsko vijeće
- 3.4. Ilegalni meksički imigranti u SAD-u
 - 3.4.1. Migracija u brojkama
 - 3.4.2. Ljudska prava i radnička prava
 - 3.4.3. Radnička prava i ilegalni imigranti
 - 3.4.4. Hoffman Plastics slučaj i Jose Castro
 - 3.4.5. Obrazovni sustav i ilegalni imigranti
 - 3.4.6. Ilegalni imigranti i zdravstveni i socijalni sustav

4. ZAKLJUČAK

1. UVOD

Pitanje ljudskih prava i migracija su veoma aktualna tema zadnjih godina. Dok je migracija pojava koja je prisutna otkada je čovječanstva, ljudska prava su pojam koji još u potpunosti nije implementiran u našem svijetu. Ljudi migriraju zbog raznih razloga, no u modernom svijetu se migracije uglavnom svode na potragu za boljim životom. Nisu svi dijelovi svijeta jednako razvijeni, pa tako nisu niti svi dijeli svijeta atraktivni i ne pružaju jednake mogućnosti. Činjenica da postoji mogućnost da ljudi mogu otići na drugo, bolje mjesto kada to požele, tj. kada im životne prilike to dopuste, otvara mogućnosti da se sloboda kretanja na neki način ‘zloupotrijebi’, te stoga za određena atraktivna mjesta, poput Sjedinjenih Američkih Država, koje su mnogima ‘obećana zemlja’, postoje stroga pravila za ulazak, a još stroža za ostanak u zemlji. Stroga pravila poput onih u SAD-u i neposredno susjedstvo zemalja koje uvelike zaostaju za SAD-om po pitanju ekonomije i gospodarstva, dovode do efekta suprotnog onome kojeg su pravila ulaska u zemlju trebala postići. Kombinacija strogih pravila i nemogućnosti ulaska u zemlju, a kasnije i ostanka u istoj, sa lošom političkom i ekonomskom situacijom u susjednim zemljama, primarno Meksiku, dovodi do kršenja istih jer ljudi pod svaku cijenu žele doći i ostati u zemlji koja je na glasu kao ‘obećana’. Jedan od glavnih problema u odnosima SAD-a i Meksika jest pitanje ilegalnih meksičkih imigranata u SAD-u, te njihov tretman od strane američkih vlasti. Nedavni izbor Donalda Trumpa na poziciju Predsjednika SAD-a dodatno je pogoršao situaciju zbog njegovog stava o migrantima, poglavito susjedima Meksikancima koji dolaze u SAD. Moglo bi se reći da u SAD-u vlada određena ksenofobna klima jer je upravo glavna Trumpova retorika na izborima bila izgradnja velikog zida na granici sa Meksikom ne bi li se spriječio ilegalni prelazak granice. Njegov dolazak na vlast i predstavljanje programa za

imigrante¹ podijelio je javnost te predstavio ironičan zaokret američke imigrantske, a time i vanjske politike kao zemlje koja je nastala isključivo od imigranata, a sada iste te pokušava tretirati kao građane drugog reda. Gore spomenuti dokument bavi se politikom prema imigrantima za koje se pretpostavlja da su na ilegalan način došli u SAD. Trumpova administracija planira provodit oštru politiku poglavito prema Meksičkim imigrantima, te ih prikazuju kao skupinu koja želi nanijeti štetu SAD-u te da im je cilj otimati posao ‘pravim’ Amerikancima i oslabiti američku ekonomiju. Realnost je drugačija, kao što će se dalje u radu pokazati. Trumpov dokument bavi se imigrantima općenito, te ne radi razliku jesu li ušli u zemlju legalno ili ne. Predlaže se diskriminacija kod zapošljavanja i diskriminacija po ekonomskoj osnovi. Međutim, kako će ovaj rad pokušati argumentirati, ilegalni meksički imigranti se na svoj pothvat dolaska u SAD ne odlučuju jer žele napakostiti Amerikancima i destabilizirati zemlju, već bježe u potrazi za boljim životom. Dodatna diskriminacija protiv ljudi koji su zbog nedostatka prava na dostojan život odlučili počinuti ‘zločin’ kao što je ilegalan prelazak granice je samo još jedna u nizu koja degradira ili u potpunosti negira njihova osnovna ljudska prava. Uz to, činjenica da nemaju nikakve službene dokumente otvara vrata iskorištavanju i daje državi mogućnosti da im ne pruži neka osnovna prava, poput prava na zdravstvenu skrb i socijalne naknade. Većina ilegalnih imigranata zapravo korača ‘u nepoznato’ jer u većini slučajeva nisu upoznati sa vlastitim pravima niti sa zakonima zemlje. Dok se vlast bori protiv ilegalnog useljavanja, malo se toga čini kako bi se pomoglo i zaštitila prava onih koji već jesu ilegalno tamo, jer činjenica da su ilegalno došli u zemlju ih ne lišava osnovnih prava kojima im kao osobama pripadaju, pravima na jednakost i dostojanstvo.

Sjedinjene Američke Države krše osnovna ljudska prava zajamčena UN-ovom Općom deklaracijom o ljudskim pravima, pozivajući se na nacionalizam u zemlji koja je zapravo nastala masovnim migracijama. Ovaj rad pokušati će prikazati tvrdnju navedenu u gornjoj rečenici.

¹ <https://assets.donaldjtrump.com/Immigration-Reform-Trump.pdf>

Zašto je uopće došlo do takvog ksenofobnog stava među američkom populacijom? Koji događaji su bili ključni i što je točno dovelo do situacije u kojoj se SAD 'bori' protiv ilegalne imigracije svoje susjedne zemlje? Borba SAD-a protiv ilegalnih imigranata nije zapravo ništa više nego prevlast sigurnosti nad pravima koja bi trebala biti zajamčena. Uzroka je mnogo, a osim Meksikanaca, danas u gotovo istoj mjeri sa stereotipiziranjem i diskriminacijom na osnovi boje kože, izgleda i religije imaju osobe koje su porijeklom iz zemalja Bliskog Istoka. Ksenofobija je u posljednje vrijeme uzela maha, pogotovo ako obratimo pažnju na predsjedničke kampanje za nedavne predsjedničke izbore, konkretno na retoriku trenutnog predsjednika, Donalda Trumpa. Veliku većinu svoje potpore duguje tome što zagovara nešto veliko, konkretno i radikalno - izgradnju zida koji će spriječiti strance da ne mogu neopazice ući u zemlju. Postoji li bolji temelj i plodnije tlo za još veći intenzitet diskriminacije osoba koje su došle potražiti svjetliju budućnost u SAD i uskraćivanje ljudskih prava istih samo zato što im na papirima ne piše da su 'Amerikanci'?

Ovaj rad pokušati će odgovoriti na pitanje kako i zašto uopće dolazi do kršenja ljudskih prava nad ilegalnim useljenicima iz Meksika. S obzirom na mnogobrojne dokumente kojima se svima jamče neka određena osnovna prava kao što su to pravo na jednakost i dostojanstvo (UN-a Opća deklaracija o ljudskim pravima (1948), Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966.) Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966.)), osnovna prava trebala bi biti zajamčena svim ljudima zemlje potpisnice dokumenata koji garantiraju prava.

Kako ne bismo previše pažnje posvetili pravnom aspektu pitanja ljudskih prava, bitno je napomenuti UN-ova Opća deklaracija pravno nije obvezujuća za zemlje potpisnice. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima su obvezni za sve zemlje potpisnice, pa tako i za SAD koji je paktove potpisao 1977., a Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima ratificirao 1992.

godine. Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija u Članku 3 i u Članku 5 navodi određene uvjete u kojima ugovori i sporazumi nisu pravno obvezujući, no isto tako, bitno je spomenuti da osim potpisa određenog međunarodnog sporazuma, ugovora ili drugog dokumenta, nužno slijedi ratifikacija da bi on bio zbiljski važeć i pravno obvezujuć².

Svrha ovoga rada je pokazati problem kršenja ljudskih prava na jednoj od najranjivijih grupa u međunarodnoj zajednici, ilegalnim meksičkim migrantima na tlu Sjedinjenih Američkih Država, te predložiti određene smjernice kako bi se u budućnosti spriječila takva diskriminatorna politika, tj. kako bi se pokušalo osigurati da se potpisani dokumenti kojim se garantiraju osnovna

² “Članak 3.

Međunarodni sporazumi koji nisu obuhvaćeni ovom Konvencijom Činjenica što se ova Konvencija ne primjenjuje na međunarodne sporazume sklopljene između država i drugih subjekata međunarodnog prava ili između tih drugih subjekata međunarodnog prava, niti na međunarodne sporazume koji nisu sklopljeni u pismenom obliku, nije na štetu: (a) pravne snage tih sporazuma; (b) primjene na te sporazume svih pravila izloženih u ovoj Konvenciji kojima bi bili podvrgnuti prema međunarodnom pravu neovisno o Konvenciji; (c) primjene Konvencije na odnose između država koji su uređeni međunarodnim sporazumima kojih su također stranke drugi subjekti međunarodnog prava. Članak 4. Ova konvencija nema retroaktivni učinak. Ne dirajući u primjenu pravila izloženih u ovoj Konvenciji kojima bi ugovori bili podvrgnuti prema međunarodnom pravu neovisno o ovoj Konvenciji, ona se primjenjuje jedino na ugovore što ih državasklope nakon njezina stupanja na snagu za te države.” (Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora, 1966[#])

“Sva ljudska prava su opća, nedjeljiva, međusobno ovisna i povezana. Međunarodna zajednica mora ljudska prava razmatrati globalno, na pravedan i jednak način, pod jednakim uvjetima i s jednakim naglascima. Iako se važnost nacionalnih i regionalnih posebnosti te povijesne, kulturne i vjerske razlike moraju uzeti u obzir, države imaju dužnost, bez obzira na njihove političke, gospodarske i kulturne sustave, promicati i štiti sva ljudska prava i temeljne slobode.” (Bečka deklaracija i Program djelovanja, 1993.)

i univerzalna prava poštuju, te ako već ne u potpunosti, barem u mjeri da nacionalni zakoni same zemlje ne budu kontradiktorni međunarodnim dokumentima.

Problem interpretacije ljudskih prava i priznavanja istih ilegalnim useljenicima potencijalno bi mogao ležati u činjenici da u trenutku kada se nađu ilegalno u određenoj državi, tehnički nisu građani te države, te kao takvi nemaju osnovna građanska prava niti su zapravo građani te zemlje. Ljudska prava uključuju građanska i politička prava, poput prava na život, slobodu, slobodu izražavanja te društvena, kulturna i ekonomska prava poput sudjelovanja u kulturi, pravu na hranu, pravo na rad i pravo na obrazovanje. Međunarodni i posebno još zakoni svake zemlje, te međunarodni ugovori štite i zagovaraju ljudska prava³. Ukratko, ljudska prava pretpostavljaju da pojedinci imaju određena neotuđiva prava, dok građanska prava imaju svrhu zaštite tih prava na način da su građanska prava ugrađena u zakone države.

³ <http://www.amnestyusa.org/research/human-rights-basics>

2. LJUDSKA PRAVA - KONTEKST I TEMELJNE ODREDNICE

2.1. Ljudska prava - temeljni pojmovi

Kako bi ovaj rad odgovorio na pitanje kako, na koji način i zašto uopće dolazi do kršenja ljudskih prava u slučaju ilegalnih meksičkih imigranata u Sjedinjenim Američkim Država, prvo treba definirati i razjasniti sam koncept i pojam ljudskih prava. Ljudska prava i njihovo tumačenje, odnosno izostanak istog, u slučaju ilegalnih meksičkih imigranata temeljna je teza kojom se ovaj radi bavi, te kako bi se što točnije prikazali konkretni slučajevi koji će pokušati potkrijepiti tezu, potrebno je prvo definirati temeljne pojmove kojima će se ovaj rad najviše baviti u sklopu ljudskih prava, ilegalnih imigranata te odnosa prema istima po pitanju ljudskih prava.

2.1.1. Ljudska prava

Ljudska prava su prava inherentna svim ljudskim bićima, bez obzira na nacionalnost, mjesto prebivališta, spol, nacionalno ili etničko porijeklo, boju kože, religiju, jezik ili bilo koji drugi status. Svi ljudi imaju jednako pravo na ljudska prava, bez ikakve diskriminacije. Ljudska prava su također nedjeljiva, međusobno povezana i međuovisna, te univerzalna.

Univerzalna ljudska prava su uglavnom izražena i zaštićena zakonom, ugovorima, međunarodnim običajnim pravom, općim principima i drugim izvorima međunarodnog prava. Međunarodna ljudska prava određuju obaveze vlada kako djelovati ili kako se suzdržati od djelovanja u svrhu omogućavanja i zaštite ljudskih prava i fundamentalnih sloboda individualnih osoba i grupa.

Ljudska prava su univerzalna i neotuđiva, međuovisna i nedjeljiva, jednaka i nediskriminatorna, te su istovremeno uključuju i prava i obaveze.

Princip univerzalnosti ljudskih prava je temelj međunarodnog zakona o ljudskim pravima. Princip univerzalnosti prvi je puta naglašen u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima 1948., te je kao takav ponovljen u brojnim međunarodnim konvencijama, deklaracijama i rezolucijama o ljudskim pravima. Na Bečkoj svjetskoj konferenciji o ljudskim pravima 1993. godine je navedena dužnost zemalja da podržavaju i štite sva ljudska prava i fundamentalne slobode neovisno o njihovom političkom, ekonomskom i kulturnom sustavu.

Sva ljudska prava su nedjeljiva, međusobno povezana i međuovisna, neovisno o tome jesu li građanska, politička, ekonomska, društvena ili kulturna prava. Poštivanje svakog pojedinog prava, kao i napredak istog povlači za sobom i sva ostala prava, te vrijedi i obrnuto, uskraćivanje određenog prava povlači za sobom i uskraćivanje ostalih prava. Ljudska prava se također temelje na jednakosti i nediskriminatornosti, što je temeljni princip međunarodnog zakona o ljudskim pravima. Princip se primjenjuje u svim oblicima ljudskih prava i na sve oblike sloboda, te zabranjuje diskriminaciju na temelju spola, rase i sličnog. Princip nediskriminatornosti komplementaran je sa principom jednakosti, kao što je i navedeno u Članku 1. Opće deklaracije o ljudskim pravima (“Svi ljudi su rođeni slobodni i jednaki u dostojanstvu i pravima”). Principi su prisutni u svim bitnijim ugovorima i konvencijama o ljudskim pravima poput Međunarodne konvencije za eliminaciju svih oblika rasne diskriminacije i Konvencije za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena. S obzirom na mnogobrojne međunarodne ugovore i konvencije, ljudska prava su također i obaveza, te države moraju poduzeti mjere kako bi omogućile uživanje ljudskih prava, te također moraju moći same djelovati na način koji neće nikome uskratiti isto. Države su dakle obavezne omogućiti uživanje ljudskih prava, te ih štititi i poštovati. Osim država i zaštite ljudskih prava na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini, individualna razina

uživanja ljudskih prava također znači da osoba koja uživa stanovita ljudska prava mora to isto omogućiti drugim osobama i ne smije im narušavati i uskraćivati prava.⁴

2.1.2. Građanska prava

Pravo je u najširem smislu riječi moć, privilegija ili zaštita koju pruža ili ju garantira neka legitimna vlast, autoritet, zakon. Građanska prava se mogu različito definirati, a u suvremenom svijetu se uglavnom odnose na članove određenog društva ili političkog entiteta (u ovom konkretnom slučaju, države). Također, građanska prava kao prava su međunarodno priznata, kao što je i definirano u UN-ovoj Povelji u Člancima 1, 62, 68 i 76. Iako je sama Povelja zakonski neobvezujuća, većina država i nacija potpisnice su Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, koji je obvezujuć međunarodnim pravom. Građanska prava štite pojedince od diskriminacije i/ili lošeg postupanja.

Građanska prava spadaju pod ljudska prava. Ljudska prava pretpostavljaju da pojedinac ima pravo na zaštitu svojih prava, dok su građanska prava implementirana u zakone kako bi pojedinac ili određena grupa bila zaštićena unutar određenog političkog entiteta, tj. države⁵. Zapadne zemlje smatraju građanska i politička prava legalnim pravima, tj. ona prava koja su apsolutna i trenutno provediva, dok recimo gospodarska, socijalna i kulturna prava spadaju u kategoriju prava kojima će trebati vremena dok u potpunosti ne budu implementirana. Građanska i politička prava se provode kroz sustav nezadovoljstva i pomirdbe istih. Za ostala tri prava smatra se da većina zemalja nema potrebne resurse i mogućnosti kako bi u potpunosti omogućila ista, te se ona postepeno pokušavaju postići kroz godišnja izvješća koja vlade podnose UN-u⁶.

⁴ <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Pages/WhatareHumanRights.aspx>

⁵ "The Encyclopedia of political science", George Thomas Kurian, 2011, str. 240

⁶ "The Encyclopedia of political science", George Thomas Kurian, 2011, str. 235

2.1.3. Imigracijska politika

Imigracijska politika podrazumijeva skupinu zakona koji su usvojeni te su ih države primijenile kako regulirale ulazak i trajno useljenje stranaca. Imigracijske politike obuhvaćaju kontrolu granica, integraciju imigranata u društvu, te prate potrebe tržišta rada i gospodarske potrebe države. Nisu sve imigracijske politike jednake, te svaka država zagovara drugačiji teorijski i praktičan pristup i primjenu određene imigracijske politike. Faktori koji utječu na oblik imigracijske politike mogu biti geografski, politički (politički sustav određene države i struktura državnih i vladajućih institucija) te globalno-gospodarski push-pull faktori na koje država kao subjekt ne može pretjerano utjecati. SAD je primjer zemlje čija je povijest i sam proces izgradnje nacije oblikovan imigracijskim tokovima. Državne imigracijske politike obično potiču integraciju i asimilaciju imigranata, potiču na znanje jezika, povijesti i zakona zemlje, što je potrebno kako bi se stekli uvjeti za dobivanje državljanstva. Također, ovaj aspekt ima i političke posljedice jer u teoriji pozitivan odnos prema imigrantima, čak i podilaženje može potencijalno imati posljedice u procesu izbora, te posljedično i u distribuciji političke moći. Obično su lijevo orijentirane stranke (ili lijevi centar poput Demokratske stranke u SAD-u) sklonije izaći u susret imigrantima iz radničke klase, dok se konzervativne stranke poput Republikanske stranke uglavnom više zalažu za restrikciju imigracije, i očuvanje trenutnog poretka. Nije uvijek isključivo tako⁷.

2.1.4. Imigranti

⁷ *The Encyclopedia of political science*, George Thomas Kurian, 2011, str. 763 - 766

Prema UN-u, definicija migranta je ‘bilo koja osoba koja privremeno ili trajno živi u zemlji gdje nije rođenda, te je stekla određene društvene veze sa tom zemljom⁸. Postoji više vrsta migranata, od kojih je za ovaj rad najbitnija kategorija imigranata.

Terminologija koju koristi DHS (Department of Homeland Security) definira imigranta kao ‘osobu/stranca koji je propisno primljen u Sjedinjene Američke Države kao trajni stanovnik’⁹. Nasuprot njima postoje tzv. nonimmigrants koji označavaju ‘osobe/strance koji traži privremeni ulazak, a time i boravak u zemlju zbog nekog konkretnog razloga poput obrazovanja, turizma, poslovnih obaveza, i ako su diplomati’¹⁰

Što se same kategorije imigranata tiče, postoje dokumentirani (oni koji su po svim propisima ušli u zemlju) i nedokumentirani/ilegalni (koji su u zemlju ušli na ilegalan način, najčešće prelaskom granice na mjestima gdje ne postoji službeni granični prijelaz). Dodatno, postoje imigranti vezano za razlog zbog kojeg su se odlučili na imigraciju. Mogu biti ekonomski imigranti, dakle primarni razlog odlaska iz vlastite zemlje u neku drugu je ekonomske prirode, u potrazi za boljim životom (u tu kategoriju spada i skupina kojom se ovaj rad bavi, ilegalni meksički imigranti). Posebno je bitno naglasiti razliku između ekonomskih imigranata i izbjeglica, te osoba koje traže azil.

Izbjeglica je osoba koja traži utočište u drugoj zemlji zbog opravdanog straha za život u vlastitoj zemlji, čemu uzrok može biti rat ili neki drugi unutarnji sukob, i razne nestabilnosti. Tražitelj azila je osoba koja je u principu izbjeglica te zbog ili nemogućnosti povratka u zemlju zbog obično političkih razloga, traži sigurno utočište u nekoj zemlji, čime se također odriče pravne zaštite od vlastite domovine.¹¹

⁸ <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/international-migration/glossary/migrant/>

⁹ “Immigration Policy in the United States”, *The Congress of the United States, Congressional Budget Office, 2006, str 3*

¹⁰ “Immigration Policy in the United States”, *The Congress of the United States, Congressional Budget Office, 2006, str 3*

¹¹ “Human rights and forced migration” - *Gil Loeschner, 247-248*

2.2. Temeljeni međunarodni dokumenti

Postoji izrazito mnogo dokumenata, ugovora, konvencija i organizacija koje se bave tematikom ljudskih prava, a ovdje ćemo izdvojiti one bitne za konkretan slučaj kojim se ovaj rad bavi:

1. Opća deklaracija o ljudskim pravima (1948.)
2. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966.)
3. Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966.)

2.2.1. Ujedinjeni Narodi - Opća deklaracija o ljudskim pravima

Opća skupština UN-a je proglasila Opću deklaraciju o ljudskim pravima zajedničkim standardom postignuća za sve ljude svih nacija, da svaka individua i svaki dio društva teži unaprijediti poštivanje prava i sloboda izrečenih u Općoj deklaraciji, pomoću učenja i prenošenja znanja, te pomoću progresivnih mjera na nacionalnoj i međunarodnoj razini osigura opće i efektivno priznanje prava, među ljudima zemalja članica, i među ljudima koji obitavaju na teritorijima pod njihovom jurisdikcijom.¹²

Kao temeljni dokument o ljudskim pravima, Opća deklaracija o ljudskim pravima usvojena je i proglašena na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda, 10. prosinca 1948. godine (rezolucija br. 217 /III/)¹³. Opća Skupština Ujedinjenih Naroda proglašava deklaraciju kao zajedničku tekovinu svih država i naroda. Za problematiku ovog rada od najveće važnosti su Članak 1., 2. i 30.

¹² "Universal Declaration of Human Rights" 2015 United Nations All rights reserved worldwide

¹³ "Zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata" Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO Zagreb, 2001. , str 2-3

“Članak 1.

Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i svijješću pa jedna prema drugima trebaju postupati u duhu bratstva.”

“Članak 2.

Svakome pripadaju sva prava i slobode utvrđene u ovoj Deklaraciji bez ikakve razlike glede rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovine, rođenja ili neke druge okolnosti. Nadalje, ne smije se praviti nikakva razlika zbog političkog, pravnog ili međunarodnog statusa zemlje ili područja kojemu neka osoba pripada, bilo da je to područje neovisno, pod starateljstvom, nesamoupravno, ili mu je na neki drugi način ograničen suverenitet. “

“Članak 30.

Ništa se u ovoj Deklaraciji ne može tumačiti tako da podrazumijeva pravo neke države, grupe ili pojedinca da poduzmu bilo koju akciju ili izvrše bilo koji čin kojim se poništava neko od ovdje utvrđenih prava i sloboda.”¹⁴

Članak 1. je sam po sebi prilično jasan. Svi su rođeni slobodni i jednaki. Činjenica da nekome na papirima stoji drugačije državljanstvo i ime države ne bi smjela utjecati na percipiranje te osobe. Međutim, kao što će kasnije biti izneseno, takve različitosti, u slučaju ilegalnih meksičkih imigranata na teritoriju SAD-a stvaraju velike podjele u društvu i izvor su velikih nejednakosti, pa čak i konflikta. Ono što bi trebalo biti jednostavno, poput koncepta da smo svi jednaki, u svijetu podijeljenom na bogate i siromašne, sve je samo ne jednostavno. Ovaj prilično jednostavan koncept dodatno razjašnjuje Članak 2. koji ide u dubinu te pojašnjava da smo unatoč

¹⁴ Zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata, Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO Zagreb, 2001., str .7

mnogim različitostima svi i dalje jednaki kao ljudska bića. Međutim, ranije navedeno u radu pojašnjen je kontrast između ljudskih prava koja se tiču svih pojedinaca, te građanskih prava koja štite prava pojedinaca ili grupe pojedinaca u određenoj državi. Ljudska prava, temeljna prava garantirana člancima štite se u okviru građanskih prava koja su ugrađena u zakonodavstvo države i štite, kao što i sam naziv navodi, građane te države.

Unatoč obvezi da obveze nastale potpisivanjem i ratifikacijom određenom međunarodnog sporazuma je država dužna uskladiti sa vlastitim zakonodavstvo, Sjedinjene Američke Države ne pokazuje pretjeranu sklonost prema poštivanju dokumenata koje su potpisale, što će ovaj rad u slučaju ilegalnih meksičkih imigranata pokušati pokazati. Posebice se to može uočiti u područjima kriminala, imigracijske politike i nacionalne sigurnosti. Sjedinjene Američke države redovito krše ljudska prava, te su najugroženiji oni koji su najmanje sposobni braniti svoja prava: etničke manjine, imigranti, djeca, siromašni i zatvorenici¹⁵. Konkretnih slučajeva dotaknuti ćemo se kasnije u radu kada će se detaljnije analizirati imigracijska politika i stvarna interpretacija ljudskih prava u SAD-u. Što se tiče UN-ove Opće deklaracije o ljudskim pravima, zamišljena je kao univerzalni dokument koji bi se trebao primijeniti na svijet koji nije u tolikoj mjeri više univerzalan. Kršenja prava je oduvijek bilo, no s obzirom na globalizaciju i informacijske tokove u svijetu, sve smo više svjesni toga. Deklaracija o ljudskim pravima savršena je za svijet u kojem ne postoje veći prioriteti od zaštite ljudskih prava, a kao što je već spomenuto, SAD-u je zadnjih desetljeća nacionalna sigurnost na prvome mjestu.

2.2.2. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966.)

¹⁵ <https://www.hrw.org/world-report/2015/country-chapters/united-states#bcfbc5>

Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima usvojen na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda, 16. prosinca 1966. godine (rezolucija br. 2200 A /XXI/), a stupio je na snagu 23. ožujka 1976. godine.¹⁶ Pakt uglavnom zagovara identična prava koja se priznaju i u Općoj deklaraciji o ljudskim prava, te je ovdje bitnija sama interpretacija tih prava, tj. način na koji se prava trebaju poštivati i štititi. Pakt smatra da se ideal slobodnih ljudskih bića, koja uživaju građansku i političku slobodu i koja su pošteđena straha i nestašice, može postići samo ako su stvoreni uvjeti u kojima svatko uživa svoja građanska i politička prava, kao i svoja gospodarska, socijalna i kulturna prava, u skladu s Općom deklaracijom o ljudskim pravima. Izdvojeno je nekoliko članaka Pakta i njihove stavke koje se bave upravo interpretiranjem načela i njihovom primjenom:

“Članak 2.

- 1. Svaka država stranka ovoga Pakta se obvezuje da će poštivati i jamčiti prava priznata u ovome Paktu svim osobama na svom području i područjima koja se nalaze pod njenom jurisdikcijom bez obzira na razlike, kao što su rasa, boja kože, spol, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovina, rođenje ili neka druga okolnost.*
- 2. Tamo gdje to još nije uređeno postojećim zakonima ili drugim mjerama, svaka država stranka ovoga Pakta se obvezuje da će, u skladu sa svojim ustavnim postupkom i odredbama ovoga Pakta, poduzeti potrebne korake kako bi se usvojile zakonske i druge mjere prijeko potrebne za ostvarivanje prava priznatih u ovom Paktu.”*

“Članak 4. 1. U vrijeme izvanrednog stanja u kojemu je ugrožen opstanak naroda i koje je službeno proglašeno, države stranke ovoga Pakta mogu, u opsegu koji je strogo određen tim izvanrednim prilikama, poduzeti mjere koje derogiraju njihove obveze iz ovoga Pakta, uz uvjet da te mjere nisu nespojive s njihovim ostalim obvezama po međunarodnom pravu i da ne povlače

¹⁶ Zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata, 2001., str. 8

za sobom diskriminaciju temeljenu na rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri ili socijalnom podrijetlu.”

“Članak 5. 1. Ništa se u ovom Paktu ne smije tumačiti tako da podrazumijeva pravo neke države, grupe ili pojedinca da poduzmu bilo koju akciju ili izvrše bilo koji čin kojim se poništava neko od ovdje utvrđenih prava i sloboda, ili ograničava u većoj mjeri nego što je to Paktom predviđeno. 2. Nije dopušteno nikakvo ograničavanje ili derogiranje temeljnih ljudskih prava koja su priznata ili koja prema zakonu, konvenciji, propisima ili običaju postoje u nekoj državi stranci ovoga Pakta, pod izgovorom da ovaj Pakt ne priznaje takva prava ili da ih priznaje u manjem opsegu.”¹⁷

Prvi stavak 2. Članka Pakta jasno navodi da država mora priznati i poštivati prava svih osoba koja se nalaze na njezinom području. Pakt ne isključuje ni jednu skupinu ljudi, te iz ovoga možemo izvući zaključak da Pakt ovdje podrazumijeva, za potrebe konkretnog slučaju ilegalnih imigranata iz Meksika u SAD-u, i osobe koje su se u određenoj zemlji zatekle ilegalno. Također, drugi stavak navodi da ako ne postoje mjere koje će ispuniti obaveze predviđene u prethodnom stavku, da se one trebaju donijeti u skladu s Paktom. Dakle, država treba donijeti određene propise kako bi ostvarila prava koja navodi prvi stavak. Sam ulazak u Sjedinjene Američke Države bez dozvole je nezakonit, tako je ostanak unutar iste na taj način nezakonit¹⁸. Opća deklaracija o ljudskim pravima navodi u Članku 13:

“1. Svatko ima pravo na slobodu kretanja i boravka u granicama bilo koje države.

2. Svatko ima pravo napustiti svoju i bilo koju drugu zemlju i vratiti se u svoju zemlju”¹⁹

Svaka zemlja individualno ili u sklopu određenih saveza, unija i sl. (npr. Europska Unija), odlučuje hoće li dopustiti ulazak i na koji način na svoj teritorij. Unutar određenih unija poput

¹⁷ Zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata, Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO Zagreb, 2001., 9-10

¹⁸<http://www.alllaw.com/articles/nolo/us-immigration/legal-options-undocumented-illegal-immigrant-stay.html>

¹⁹ Zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata, Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO Zagreb, 2001., str. 4

Europske Unije, postoje slobodne zone kretanja poput Schengenskog prostora, no građani zemalja koje nisu dio EU moraju zatražiti vizu kako bi uživali ta prava²⁰. S obzirom da Meksiko i SAD nemaju posebnu uniju niti savez kojim bi si garantirali neka posebna prava i povlastice, građani Meksika moraju kao i svi ostali prije ulaska u zemlju proći proces dobivanja vize.

Članak 4. precizira okolnosti u kojemu država smije derogirati prava, a to je kada proglašiti izvanredno stanje, no niti u tom slučaju se ne smije provoditi diskriminacija na osnovi različitosti poput rase, religije, političkih opredjeljenja i sl., a obaveze iz Pakta mogu isključivo biti derogirane u slučaju neposredne ugroženosti naroda i teritorija države, primjerice za vrijeme rata. No i u takvim izvanrednim slučajevima, kao što navodi drugi stavak Članka 4., država mora posredstvom glavnog tajnika Ujedinjenih naroda odmah obavijestiti ostale države potpisnice ovoga Pakta o odredbama koje je derogirala i razlozima zbog kojih je to učinila. Ona će također istim putem obavijestiti o datumu prestanka važenja tih mjera.

Konačno, Članak 5. izričito naglašava da država ne smije poduzeti ništa što bi poništilo slobode i prava koje su utvrđene Paktom, niti smije poduzeti išta što bi slobode i prava utvrđene Paktom na bilo koji način ugrozilo. Ovo načelo ne priznaje niti dozvoljava da se ljudska prava ugrožavaju bilo kakvim zakonom, propisom koje određena država provodi. Ovo načelo biti će od velike važnosti prilikom kasnije interpretacije ljudskih prava u SAD-u, jer ćemo vidjeti da se načela propisana međunarodnim dokumentima zanemaruju, te se umjesto ljudskim pravima pažnja posvećuje drugim politikama, poput već navedene sigurnosne politike, u kontekstu nacionalne sigurnosti.

2.2.3. Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966.)

²⁰ http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/hr/displayFtu.html?ftuId=FTU_2.1.3.html

Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima usvojen je na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda, 16. prosinca 1966. godine (rezolucija br. 2200 A /XXI/) stupio na snagu 3. siječnja 1976. godine.²¹

“Članak 4. Države stranke ovoga Pakta priznaju da država može, glede uživanja prava koje osigurava u skladu s ovim Paktom, podvrgnuti ta prava samo onim ograničenjima koja propisuje zakon, samo toliko koliko je to spojivo s naravi tih prava i isključivo radi ostvarivanja općeg blagostanja u demokratskom društvu. “

“Članak 5.

1. Ništa se u ovom Paktu ne smije tumačiti tako da podrazumijeva pravo neke države, grupe ili pojedinca da poduzmu bilo koju akciju ili izvrše bilo koji čin kojim se poništava neko od ovdje utvrđenih prava i sloboda, ili ograničava u većoj mjeri nego što je to Paktom predviđeno.

2. Nije dopušteno nikakvo ograničavanje ili derogiranje temeljnih ljudskih prava koja su priznata ili koja prema zakonu, konvenciji, propisima ili običaju postoje u nekoj državi stranci 26 ovoga Pakta, pod izgovorom da ovaj Pakt ne priznaje takva prava ili da ih priznaje u manjem opsegu.”²² Od svih navednih, ovaj dokument SAD su potpisale, no nije ratificiran. Predsjednik Carter je 1977. potpisao Pakt, no do ratifikacije još nije došlo.²³

2.3. Zaštita ljudskih prava međunarodnim zakonom

²¹ Zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata, Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO Zagreb, 2001., str.24

²² Zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata, Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO Zagreb, 2001., 24-26

²³ http://www.theadvocatesforhumanrights.org/human_rights_and_the_united_states

Potpisivanjem međunarodnih ugovora, konvencija i rezolucija koje se bave zaštitom ljudskih prava, koji su dijelom cjeline koja čini Međunarodni zakon o ljudskim pravima, države potpisnice na sebe preuzimaju sve obaveze i dužnosti koji proizlaze iz toga, što znači zaštitu, poštivanje i omogućavanje ljudskih prava. Ratifikacijom takvih međunarodnih ugovora, države se obvezuju na usuglašavanje vlastitog zakonodavstva sa obavezama i dužnostima navedenima u ugovorima, te na taj način svaki pravni sustav pojedine države bi trebao biti temelj pravne zaštite ljudskih prava koja garantira međunarodni zakon. Ako pojedini pravni sustav zakaže, predviđene su procedure i instrumenti komunikacije kojima bi se omogućilo rješavanje spornih situacija na regionalnoj ili međunarodnoj razini kako bi se osiguralo poštivanje ljudskih prava, a samim time i pratila implementacija i primjena na nacionalnoj i lokalnoj razini. Države se ne bi smjele miješati u uživanje ljudskih prava, te bi trebale omogućiti osobama i grupama zaštitu od povrede osnovnih ljudskih prava, i na kraju poduzimati mjere koji bi većini, ako ne i svima omogućile priznanje osnovnih ljudskih prava.²⁴

Ovaj dio rada predstavio je temeljne dokumente kojima koji su dali općenitu sliku ljudskih prava i što ona podrazumijevaju, te kako su tumačena na međunarodnoj razini, a samim time i pojedinačno na nacionalnoj razini svake zemlje koja sudjeluju u ranije spomenutim međunarodnim dokumentima. Tumačenje samih prava prema svemu navedenom trebalo bi biti jednako na međunarodnoj i na pojedinačnoj razini svake zemlje koja sudjeluju u implementaciji, zaštiti i omogućavanju ljudskih prava. Međutim, iako svi ovi dokumenti u teoriji vrlo korektno zagovaraju univerzalne vrijednosti i apeliraju na jednakosti i poštivanje svega napisanog, zemlje potpisnice same formuliraju svoje zakone u skladu s dokumentima. Zemlja potpisnica ratifikacijom se pravno obvezuje na usklađivanje svojeg zakonodavstva sa međunarodnim pravnim standardima ljudskih prava.

²⁴ <http://www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/FrequentlyAskedQuestions.aspx>

Navedeni međunarodni dokumenti, paktovi i konvencije ovom radu služe isključivo kao smjernice koje bi vrijedile u idealnom stanju stvari gdje bi svaka osoba imala sva prava koja joj pripadaju bez obzira na to gdje se nalazi i kako se tamo našla, bez obzira koje je nacionalnosti, rase i religije. Kao što je već ranije navedeno, ovaj rad će se konkretno baviti stanjem ljudskih prava kod ilegalnih meksičkih imigranata u Sjedinjenim Američkim Državama. Sama tema vrlo je suženo područje, a kako bismo dobili uvid u stanje ljudskih prava kod određene specifične skupine ljudi u jednoj državi poput SAD-a, potrebno je prvo promotriti općenito stanje ljudskih prava u SAD-u, čime će se detaljnije baviti drugi dio.

3. LJUDSKA PRAVA I ILEGALNI IMIGRANTI U SJEDINJENIM AMERIČKIM DRŽAVAMA

3.1. Povijest ljudskih prava u Sjedinjenim Američkim Državama

Uz spomenute dokumente u prvom dijelu rada, za povijest ljudskih prava u SAD-u bitna su dva dokumenta: Deklaracija neovisnosti iz 1776. i Povelja o pravima iz 1791. godine.

Deklaracija neovisnosti dokument je koji je obznanio da trinaest američkih kolonija više nisu dijelom Britanskog Carstva. Američki Kongres ratificirao je Deklaracija 4. Srpnja 1776. godine. Kroz dokument se provlače dva bitna koncepta: individualna prava i pravo na revoluciju (koje je kasnije utjecalo na Francusku revoluciju). Deklaracija je najstariji pisani ustav koji se još uvijek koristi, te definira temeljne institucije vlasti i njihove ovlasti te određuje osnova prava građana. Povelja o pravima sastoji od prvih deset amandmana Ustava (Deklaracije) koji su stupili na

snagu 15. Prosinca 1791. Glavna funkcija im je ograničenje moći federalne vlasti te zaštita prava svih građana, bilo stalnih stanovnika ili onih koji to nisu, na američkom teritoriju.²⁵

“Povelja štiti slobodu govora, slobodu religije, pravo na nošenje i posjedovanje oružja, slobodu okupljanja i slobodu prosvjedovanja, a zabranjuje neosnovanu pretragu i oduzimanje vlasništva, okrutno i neuobičajeno kažnjavanje i prisiljavanje osobe da samu sebe inkriminira”²⁶

Osim navedenog, Povelja zabranjuje federalnoj vlasti uskraćivanje prava a život, slobodu i pravo na vlasništvo bilo kojoj osobi bez valjanog sudskog postupka. Odnos Sjedinjenih Američkih Država sa konceptom ljudskih prava može se opisati kao ambivalentan. Sami su stvorili dokumente poput Deklaracije i Povelje o pravima, te početkom 20. stoljeća bili izrazito aktivni u međunarodnoj zajednici pokušavajući stvoriti univerzalan sustav ljudskih prava, te su bili vodeći u stvaranju Opće deklaracije o ljudskim pravima i imali iznimnu ulogu u Nurnberškim ratnim suđenjima, gdje se po prvi puta sudilo za zločine protiv čovječnosti. Ulaskom u Hladni rat, za vrijeme 1950. SAD su prestale sudjelovati i čak se otvoreno protivile novom međunarodnom sustavu ljudskih prava. Razlog tome, osim sudjelovanja u Hladnom ratu, bio je i tadašnji sustav SAD-a koji je otvoreno provodio i podržavao rasnu diskriminaciju usmjerenu prema afro-amerikancima. Ponovno se aktivno pojavljuju na međunarodnoj sceni ljudskih prava, 1960-ih, i u vrijeme Carterove administracije, 1970-ih, kada su SAD potpisale mnoge međunarodne ugovore i paktove o ljudskim pravima, ali nisu ih ratificirali (već spomenuti Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima). Današnja, suvremena situacija ne razlikuje se previše od prethodnog stoljeća. Sjedinjenje Države još uvijek u potpunosti nisu dosljedne međunarodnom sustavu ljudskih prava. Još uvijek nisu ratificirani bitni ugovori o ljudskim pravima, te se ne postiže potpuna suradnja sa institucijama kao što Međunarodni kazneni sud. Ipak, 2009. Godine Sjedinjene Države ponovno su se pridružile

²⁵ <http://www.humanrights.com/what-are-human-rights/brief-history/declaration-of-independence.html>

²⁶ <http://www.humanrights.com/what-are-human-rights/brief-history/declaration-of-independence.html> - Povelja o pravima

UN-ovom Vijeću za ljudska prava kako bi pomogle oko novostvorene Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom.²⁷ Unatoč relativno nedavnom, tj. ponovnom angažmanu na polju ljudskih prava, pomak se vidi samo u obliku stvaranja dokumenata, dok je stvarnost ipak malo drugačija. Sjedinjene Države za sebe tvrde da su ljudska prava, zaštita i proklamacija isti, središnji dio njihove vanjske politike te da je navedeno bio temeljni dio politike Sjedinjenih Država zadnjih 200 godina²⁸. Kao što se moglo vidjeti u kratkom pregledu povijesti 20. stoljeća i ljudskih prava u Sjedinjenim Država te odbijanju sudjelovanja u međunarodnom sustavu ljudskih prava, tvrdnje koje SAD tvrde same za sebe ne stoje. Činjenica je da će se bilo pojedinac, bilo država, uvijek htjeti predstaviti u najboljem svjetlu u javnosti i predočiti stvari da na prvi pogled izgledaju savršeno. Onome što stoji na službenim stranicama Ministarstva vanjskih poslova SAD-a se lako može proturječiti ako se pomnije pogleda povijest zadnjih 200 godina. Pokret za građanska prava koji se borio za prava Afroamerikanaca u dobra kada je bila legalna diskriminacija na rasnoj osnovi, što nije prvi put da se određena skupina na tom temelju diskriminira. Za primjer se također može uzeti sudbina Japanaca koji su živjeli u SAD-u za vrijeme drugog svjetskog rata te njihova prisilnog premještanja u kampove iako su bili građani SAD-a²⁹.

Nadalje, Ministarstvo tvrdi da su ljudska prava od iznimnog nacionalnog značaja i da teže da se vlade saveznih država drže odgovornima općim normama ljudskih prava i međunarodnim instrumentima ljudskih prava, te da potiču poštivanje ljudskih prava, uključujući osiguravanje mira, prevenciju agresije, vladavinu međunarodnog prava, borbu protiv kriminala i korupcije, jačanje demokracije te prevenciju humanitarnih kriza. Sjedinjenje Američke države navode da su ljudska prava i poštivanje istih od iznimnog nacionalnog interesa te tvrde da se brinu o nekoliko bitnih faktora kako bi omogućile zaštitu, poštivanje i provedbu osnovnih ljudskih prava, koja su utjelovljena u Općoj deklaraciji: držati vlade odgovornima njihovim obavezama određenima

²⁷ http://www.theadvocatesforhumanrights.org/human_rights_and_the_united_states

²⁸ <http://www.state.gov/j/drl/hr/>

²⁹ <http://www.racismreview.com/blog/2008/05/02/racism-against-japanese-american-citizens/>

međunarodno pravnim normama i međunarodnim instrumentima za ljudska prava, promovirati poštivanje ljudskih prava, a ponajviše slobodu od mučenja, slobodu izražavanja, slobodu medija, prava žena i djece te zaštitu manjina, promovirati vladavinu prava, tražiti odgovornost, te se zalagati za napuštanje kulture nekažnjavanja. Također, zalažu se za reformiranje i ojačavanje institucionalnih mogućnosti Ureda UNHCR-a i UN-ovog Vijeća za ljudska prava, te usklađivanje aktivnosti i saveznika u borbi za jačanje ljudskih prava, poput EU i regionalnih organizacija.

3.1.1. Ilegalni imigranti

Meksički imigranti koji se odluče na korak ilegalne prelaska granice, uglavnom su prisiljeni na to jer nemaju drugog načina niti adekvatnih sredstava kojima bi na drugačiji način prešli granicu. Njih možemo okarakterizirati kao ekonomske imigrante, jer je primaran razlog napuštanja vlastite zemlje ekonomski, imigranti traže bolje ekonomske prilike kako bi omogućili daljnju vlastitu egzistenciju i nerijetko egzistenciju vlastite obitelji. Osim što su ekonomski imigranti, djelomično, ali ne u potpunosti, može se reći da su i prisilni imigranti, jer su ih postojeći uvjeti u vlastitoj zemlji prisili da potraže bolje uvjete u drugoj zemlji. Međutim, ako imigranti zatraže azil, odriču se bilo kakve pravne zaštite od svoje domovine. Također, bitno je napraviti i razliku ekonomskih imigranata, te posebno i izbjeglica. Ilegalni meksički imigranti su ekonomski imigranti jer je primarni razlog imigracija u SAD ekonomski. Međutim, potrebno je razlikovati prisilne (ekonomske) imigrante i izbjeglice. Dok ekonomski migranti nisu u neposrednoj životnoj opasnosti ako ne napuste zemlju, izbjeglice uglavnom jesu. UN-ova Konvencija o izbjeglicama iste definira kao “bilo koju osobu koja se zbog straha da će biti progonjena na temelju rase, religije, nacionalne pripadnosti ili pripadnosti nekoj društvenoj skupini, ili zbog

političkog stava nalazi van svoje domovine”³⁰. Izbjeglicama zbog sigurnosnih razloga u zemlji domaćinu nije dozvoljeno živjeti u urbanim središtima. S obzirom na status izbjeglice, nemaju adekvatne dokumente, a tako niti reguliran pravni status. Zbog nedostatka pravne regulacije, često rade poslove za plaću ispod minimalne, te su izuzeti iz zdravstvenog i obrazovnog sustava. Uz sve to, u većini slučajeva, urbane izbjeglice i nedokumentirani imigranti ne dobiju nikakvu pomoć i potporu od međunarodnih organizacija koje se zalažu za zaštitu i promicanje ljudskih prava³¹. Nadalje, Meksiko je u usporedbi sa Sjedinjenim Američkim Državama relativno nerazvijena i gospodarski slaba i zaostala, te većinom prihode i dalje ima od poljoprivrede i uslužnih djelatnosti, dok je industrija i dalje slaba³². Imigranti s području Meksika se iz tog razloga karakteriziraju kao ekonomski ili gospodarski imigranti. Napuštaju svoju domovinu zbog loše ekonomsko-gospodarske situacije, a zbog primarno ekonomskih razloga zbog kojih napuštaju vlastitu zemlju, ne ispunjavaju uvjete za pomoć i potporu od strane UNHCR-a. Međutim, s obzirom da zemlje iz kojih se migrira isključivo zbog ekonomsko-gospodarskih razloga nemaju niti stabilnu strukturu vlasti, pa je stoga ekonomski razvoj u nemogućnosti razvoja zbog političkog nasilja. Uvjeti za bijeg iz takve zemlje mogu se kategorizirati kao politički, te je zbog takvih situacija teško razlikovati izbjeglice i ekonomske migrante³³. Za meksičke imigrante možemo gotovo sa sigurnošću reći da nisu izbjeglice (prema UN-ovoj Konvenciji izbjeglica je osoba koja traži utočište u drugoj zemlji zbog opravdanog straha za život u vlastitoj zemlji, čemu uzrok može biti rat ili neki drugi unutarnji sukob, i razne nestabilnosti), već jednostavni imigranti koji odlaze iz svoje zemlje u potrazi za, primarno iz ekonomskih razloga, boljim životom. Međutim, nije im uvijek pružena mogućnost dokumentiranog ulaska u zemlju, a odluka za ilegalnim ulaskom u SAD vođena je porivom za opstanak i očitim nerazmišljanjima o daljnjim posljedicama tog postupka kada jednom budu na

³⁰ “*Human rights and forced migration*” - Gil Loeschner, 248

³¹ “*Human rights and forced migration*” - Gil Loeschner, 240-241

³² <http://country.eiu.com/mexico>

³³ “*Human rights and forced migration*” - Gil Loeschner, 247-248

teritoriju SAD-a. Velika mogućnost je da budu uhvaćeni i deportirani, a nisu ni svjesni političkih uvjeta zemlje u koju ulaze gotovo isključivo ekonomski. Temeljna ljudska prava kako ih pretpostavlja Opća deklaracija, a prema Međunarodnim paktovima usklađana su sa zakonima, neće im biti zagarantirana, no konkretnim slučajevima posvetiti će se kasniji dio.

3.2. Ljudska prava u Sjedinjenim Američkim Državama

Sjedinjene Američke Države domaćin su najvećem broju međunarodnih imigranata u svijetu. Prema Međunarodnoj Organizaciji za Migraciju, 2005. godine, SAD su imale ukupno 38,4 milijuna međunarodnih migranata. Veći dio te brojke spada na migrante koji su u SAD ušli legalnim putem. Procjenjuje se da su SAD u siječnju 2008. imale, 12,6 milijuna legalnih stalnih stanovnika. Godišnje SAD odobri otprilike milijun zahtjeva za stalnim boravištem, te su SAD vodeća zemlja u svijetu po pitanja davanja azila i smještanja izbjeglica³⁴. Razumljivo je da zbog takvog statusa i činjenica da većina zemalja trećeg svijeta i dalje SAD percipiraju kao obećanu zemlju i žele doći tamo i ostvariti ‘Američki san’, SAD nastoje ograničiti ulazak ljudi u zemlju jer unatoč mnogim prilikama i mogućnostima koje se nude, njih neće uvijek biti beskonačno. Međutim, iako je već općepoznati stav koji ljudi stvaraju o imigrantima da oni dolazi i ‘otimaju poslove, socijalne naknade itd’, te pristaju na niske cijene rada te na potencijalno opasne i nepoželjne poslove, što ih čini primamljivijima za zaposliti, ali i potencijalnom prijetnjom domaćem stanovništvu koje je kvalificirano za isto³⁵, dodatan uzrok koji je doveo do toga jest da se status osobe kao imigranta, ilegalnog imigranta koristi kao prostor za nametanje određenih sigurnosnih politika koje pritom zanemaruju i krše osnovna prava koja bi trebala biti garantirana svima jer SAD je potpisnica sva tri dokumenta koji su navedeni kao temeljni za interpretaciju

³⁴ *Report on immigration in the United States: Detention and due process, 2010, str.1*

³⁵ *“Latin Journey: Cuban and Mexican Immigrants in the USA” - Alejandro Portes i Robert L.Bach, 1985.*

koncepta ljudskih prava za potrebe ovog rada, iako kao što je već ranije spomenuto nije sve ratificirala.

3.2.1 Human Rights Watch i slučaj SAD-a

Međunarodna zajednica te organizacije poput Human Rights Watch i Amnesty International često prozivaju SAD da više pažnje doda zaštiti, poštivanju i proklamiranju ljudskih prava. Osim spomenutih prava za koja se zalažu međunarodni dokumenti, najveća rasprava vodi se oko pitanja smrtne kazne i činjenice da se nerijetko desi da nevinna osoba izgubi život za zločin koji nije počinila, no to nije problem na kojem ćemo se ovdje zadržati. Pitanje ljudskih prava u SAD-u oduvijek je bilo osjetljivo pitanje, što je donekle i opravdano, uzmemo li u obzir relativno okrutnu povijest, poglavito prema afroamerikancima (trgovina robljem, te gotovo opća diskriminacija u 1960-ima). Međutim, malo je reći da su oni jedina specifična skupina koja se našla u vrtlogu kontradiktorne politike koju SAD već desetljećima vodi. Već ranije spomenuto, potpisnica mnogih međunarodnih ugovora o ljudskim pravima, ali nevoljko ili uopće ne, ratificira. Država koja ima tendenciju više paziti na stanje u drugim državama nego se baviti svojom unutarnjom politikom i država koja toliko voli promovirati demokraciju i demokratske vrijednosti, dok u vlastitoj zemlji malo do toga drži. Noam Chomsky u "Masters of Mankind" raspravlja o američkim tendencijama i nastupu svjetskog vođe koji nema namjeru pratiti pravila koja zadaje drugima. Nakon Drugog Svjetskog rata SAD je postala zemlja koja teži poziciji kontrole u novo nastalim kapitalističkim državama, gdje se moć države vezala uz mrežu korporacija koje su težile postati međunarodne institucije. Tijekom Hladnog rata, depolitizacija američkog

društva je još očitija te je stvoren i psihološki ambijent koji je omogućio američkoj vladi mogućnost intervencije. Sjedinjene Američke Države provodile su prodemokratske politike kao sredstvo prisile na radikalne promjene (Čile, Brazil), no ista sredstva ‘kapitalizma blagostanja’ i demokratskih reformi su bila teška za prihvatiti na domaćem terenu. Suprotno onome što su zagovarale, SAD su u vlastitoj državi tražile demokratske promjene koje nisu nosile rizik promjene tradicionalnih struktura moći³⁶. Osim ekonomskog i demokratskog radikalizma, SAD je suočen i sa problemom radikalizma i pitanja ovlasti vlastitih institucija, poglavito policije. Policijska brutalnost nešto se o čemu mnogi svjetski mediji gotovo svakodnevno pišu, te u novije vrijeme duboka rasna podjeljenost i nemiri pogađaju unutrašnjost države³⁷. Nisu strani ni nemiri na političkim konvencijama gdje nerijetko dođe do masovnih uhićenja i brutalnosti policije kojoj medijski izvještaji ne poklanjaju dovoljno prostora³⁸. Gorući problemi također se kreću oko pitanja zdravstvene skrbi jer oko 44 milijuna Amerikanaca nema osnovno zdravstveno osiguranje. SAD je jedina visoko razvijena zemlja koja “na zdravstvenu skrb gleda kao na povlasticu, a ne kao osnovno ljudsko pravo”³⁹. Izuzev svepristupne i gotovo uvijek aktualne rasprave o zdravstvenoj skrbi, problematična je zaštita radnika i radnička prava. Konzervativna struja u SAD-u smatra da se sve treba zaraditi, te se suprotno svim trendovima što se tiče poreza i bogatih, zalažu upravo za smanjenje poreza za bogate jer smatraju da oni ne bi trebali financirati kako bi se najsiromašnijima osiguralo najosnovnije. Frakcije poput one Republikanske stranke, Tea Party, izrazito su glasne po tom pitanju⁴⁰. Pitanje zdravstvene skrbi koja se smatra osnovnim pravom, jer zdravstvena skrb ponekad znači pitanje života ili smrti, a pravo na život je osnovno ljudsko pravo, uvijek je goruće. Na međunarodnoj sceni SAD se prikazuju kao netko tko ima kredibilitet drugim državama određivati standarde ljudskih prava i

³⁶ “*Masters of Mankind - essays and lectures 1969 -2013*” - Noam Chomsky, 2014, Chapter 4

³⁷ http://www.nytimes.com/2015/05/10/opinion/sunday/how-racism-doomed-baltimore.html?_r=0

³⁸ <http://time.com/4393719/republican-national-convention-protests/>

³⁹ <http://www.globalissues.org/article/139/the-usa-and-human-rights#HumanRightsWithintheUnitedStates>

⁴⁰ “*The Tea Party and the Remaking of Republican Conservatism*” Vanessa Williamson, Theda Skocpol, and John Coggin, *Harvard Journal*, March 2011 | Vol. 9/No. 1

sudjelovati u kreiranju međunarodnih ugovora koje se nevoljko ratificira. Politika SAD-a po pitanju ljudskih prava mogla bi se u najmanju ruku nazvati 'nategnutom', kao što ćemo u daljnjem razvoju ovog rada i vidjeti. Zemlja koja se voli hvaliti slobodom koju pruža, 'Američkim snom' koji svi žele ostvariti i koja se voli prikazati kao obećana i najbolja, a s druge strane, tiranska, oštra zemlja koja druge države tjera da pokleknu pod pravilima kojih se ona sama ne podržava. U priloge tome ide da je Amnesty International 1999. godine na sastanku Vijeća Ujedinjenih Naroda za ljudska prava postavio SAD na popis konstantnih kršitelja ljudskih prava, te Sjedinjene Države pozicionirao na ljestvici iznad Kine, dok je Kuba izostavljena s popisa. Ipak, izvještaj Human Rights Watcha iz 2000. godine je izvijestio da su SAD napravile malen napredak u smjeru prihvaćanja i implementiranja međunarodnih standarda ljudskih prava u svojoj zemlji.⁴¹

1999. godine, predsjednik Clinton se ispričao zbog SAD-ove potpore desno orijentiranoj nasljednoj vlasti u Gvatemali, te se očekivalo da će SAD krenuti tim putem te objaviti detalje iz perioda Hladnog rata i osvijetliti slične pakete pomoći koje je SAD upućivao vladama represivnih režima u određenim nacijama Latinske Amerike (Čile), no to se nije desilo, iako se smatra da su takvih oblici podrške, zbog toga kome se zapravo pomagalo i na koji način, puno gori od slučaja Gvatemale, no ipak, SAD je time napravio malen korak naprijed. Osim vlade, često se kritiziraju i velike korporacije. Velikim korporacijama u cilju je naći što jeftinije izvor sirovina i radne snage, te su one često kritizirane da podupiru režime koji krše i ne poštuju ljudska prava, a još više jer su ponekad zapošljavali i sklapali dogovore sa lokalnim paravojnim i vojnim snagama u svrhu kršenja ljudskih prava. Tada dolazi do stvaranja 'sweatshop' načina rada, gdje lokalno stanovništvo za mizernu plaću i u nehumanim uvjetima rada, proizvodi proizvode za američko ili općenito zapadno tržište. S obzirom na takav razvoj događaja i netransparentnu prošlost i djelovanja vlade, korporacija i ostalih političkih subjekata, koje je usko povezano sa kršenjem ljudskih prava, Sjedinjene Američke Države su u svibnju 2001.

⁴¹ <http://www.globalissues.org/article/139/the-usa-and-human-rights#HumanRightsWithintheUnitedStates>

izgubile mjesto u Vijeću Ujedinjenih Naroda za ljudska prava, po prvi puta nakon osnivanja Vijeća 1947. godine. Ovdje se povlači pitanje vjerodostojnosti Vijeća, te kako su u Human Right Watch uočili, SAD je izgubio mjesto u Vijeću, dok su zemlje poput Sudana i drugih koje relativno konstantno krše ljudska prava, ostale dijelom Vijeća ili su naknadno dodane.⁴² Prema humanrightswatch.org, u SAD-u postoji njihov program koji u sklopu praćenja ljudskih prava štiti i promovira fundamentalna prava te dostojanstvo svake osobe koja se nalazi pod vlašću Vlade SAD-a. Također, istražuju te ukazuju na sistemska kršenja ljudskih prava od strane federalne, državne i lokalne vlasti unutar SAD-a s posebnim naglaskom na područjima kaznenog pravosuđa, imigracije i nacionalne sigurnosti, te su im prioritet radnje koje najviše pogađaju najranjiviji dio populacije, poput imigranata siromašnih zatvorenika, djece te rasnih i etničkih manjina, jer oni imaju najviše poteškoća sa dokazivanjem svojih prava na sudovima. Cilj ovog programa je postati temelj strateškog zalaganja za fundamentalna prava i usmjeriti isto prema zakonodavstvu i politici te onima koji su na položajima da uvedu promjene u cjelokupni sustav koje će dovesti do većeg poštivanja fundamentalnih prava.⁴³

Human Rights Watch je neovisna nevladina organizacija koja se bavi zaštitom i promoviranjem ljudskih prava u preko 90 zemalja svijeta. Organizacija se unutar SAD-a bavi istraživanjem imigracijskog sustava, što čini već gotovo dva desetljeća te redovito objavljuje izvještaje o stanju ljudskih prava u SAD-u. U izvještajima se uglavnom može otkriti kako SAD redovito ne ispunjavaju svoje obaveze po pitanju međunarodnih standarda ljudskih prava u područjima postupanja s imigrantima i sustavu zadržavanja imigranata. Prijašnjih izvještaji bavili su se pitanjima proizvoljnog zadržavanja izbjeglica te stalnih stanovnika sa zakonskom dozvolom za boravak, kao činjenicom da SAD poriče povezanost imigranata sa većim brojem osuda u slučajevima nenasilnih djela. Izvještaji su se bavili problemom žena imigrantica u sustavu

⁴² <http://www.globalissues.org/article/139/the-usa-and-human-rights#USAandInternationalHumanRights>

⁴³ <https://www.hrw.org/united-states>

zadržavanja, gdje su nerijetko bile seksualno zlostavljane i bez adekvatnog pristupa zdravstvenoj skrbi i higijeni. Izvještaji su također zabilježili činjenicu da imigranti sa posebnim potrebama ili invalidi ostaju zadržani u sustavu bez definiranog vremenskog roka. Posljednjih izvještaj bavio se Kontrolom granica i Carinom te njihovim problemom prepoznavanja pravih potreba imigranata i nesposobnosti da prepoznaju istinske potrebe imigranata koji biježe pred nasiljem iz Srednje Amerike⁴⁴. Rad programa Human Rights Watch u Sjedinjenim Američkim Državama usmjeren na imigrante bavi se reformama strogog, zastarjelog i neučinkovitog sustava zadržavanja i politika deportacije kako bi se osiguralo da se u obzir uzima jedinstvo i institucija obitelji, bijeg od kaznenog gonjenja i uvjeti rada, koji primarno privlače imigrante u Sjedinjene države. Tijekom godina program je pokazao mnoga kršenja zakona i nesigurne uvjete rada koje se ilegalni imigranti boje prijaviti zbog straha od deportacije, nasilja kod kuće ako budu deportirani. Najveći i najrazorniji utjecaj politike deportacije imaju na obitelji, koje se nerijetko razdvajaju zbog nefleksibilnosti imigracijskih politika i pravila. Posljednji prijedlog za reforme došao je u obliku izvještaja koji je Human Rights Watch je izdao 30. siječnja 2015. o stanju ljudskih prava imigranata u ustanovama za zadržavanje⁴⁵. Već spomenuto, HRW se bavi istraživanjem imigrantskog sustava SAD-a zadnja dva desetljeća. Spomenuti izvještaj fokusirao se na neodgovarajuće procese provjere Carine i Kontrole granice, prekomjerno korištenje politike zadržavanja u slučajevima imigrantskih obitelji te nepotrebnim premještanjima zadržanih imigranata i štetom proizašlom od toga. Kod neodgovarajućeg procesa provjere na granici, Human Right Watch posebno zamjera neadekvatne i brzinske provjere na granici SAD-a i Meksika gdje se bez gotovo ikakvih provjera pokreću ubrzani postupci deportacije, te izvještaj posebno naglašava manjak provjere i nesposobnost detektiranja opravdanog straha od deportacije i situacije u određenoj zemlji zbog koje se osobe uopće odluče na imigraciju.

Vlada SAD se branila tvrdnjom da njihov upitnik daje vjerodostojne odgovore na upite koje traže

⁴⁴ <https://www.hrw.org/news/2016/07/07/us-deaths-immigration-detention>

⁴⁵ <https://www.hrw.org/news/2016/07/07/us-deaths-immigration-detention> <https://perma.cc/3L3E-2LDY> - izvještaj o smrti imigranta u jednoj od ustanova za zadržavanje

od migranata te da se brinu da svatko tko izrazi strah od povratka nazad u zemlju ima više prava da ga tamo i ne vrate, međutim migranti koji su se obratili HRW-u su ispričali ponešto drugačija iskustva.

“Rekli su mi da ne postoji ništa što mogu učiniti i da nemam argumente pa tako nema razloga da se ospori deportacija. Rekao sam im da krše moje pravo na život, na što je službenik rekao ‘Vi nemate prava ovdje’” ⁴⁶

Prema izvještaju HRW-a, informacije o deportacijama potkrjepljuju gornju tvrdnju. Vrlo malen broj imigranata nakon provjere dobije azil i dozvolu za ulazak u državu. 2011. i 2012. je tek 2% imigranata označeno da imaju opravdan strah od povratka u domovinu. Sve u svemu, tvrdnje od vladinih službenika da ne postoji subjektivnost pri određivanju potencijalnog straha za život nikako se ne poklapa sa tvrdnjama imigranata koje je HRW intervjuirao. Preporuke HRW-a su dakako da se poduzmu mjere i da se sustav reformira kako bi Kontrola granica poduzela razumne mjere i adekvatno identificirala osobu koja izražava strah od povratka, i na taj način im pružila mogućost da objasne svoj strah, a prije svega primijeniti pretpostavku o postojanju takvog straha u slučaju zemlja poput Hondurasa, El Salvadora i sl. zemalja Srednje i Latinske Amerike koje imaju problema sa vlastitom nacionalnom sigurnošću. ⁴⁷

Kako bi se poduzele određene mjere, potrebno ih je zakonski implementirati, što je zadaća koju bi trebao ispuniti Senat. Ovdje dolazi do određenih poteškoća, koje su dio ideoloških razlika između demokrata i republikanaca, liberalnije struje i konzervativne struje koja ponekad ima relativno radikalne stavove te proizvoljno tumači ljudska prava. Human Rights Watch u svojem izvještaju od 2014. izvjestio je da je tada Senat očekivala rasprava o zakonu koji bi predložio novčano kažnjavanje lokalnih samouprava koje u svoje lokalne politike ne bi implementirale

⁴⁶ <https://www.hrw.org/news/2015/03/02/statement-us-commission-civil-rights-immigration-detention-facilities>

⁴⁷ <https://www.hrw.org/news/2015/03/02/statement-us-commission-civil-rights-immigration-detention-facilities-recommendations-section>

fedelarne imigracijske propise i usuglasile ih sa oniima federalnih institucija. Zakoni predloženi od senatora Toomeyja i Curza pokušavali su postrožiti lokalnu samoupravo po pitanji imigrantske politike i implementirati federalnu politiku. Ti zakoni nisu prošli. Nbrojeno puno slučajeva je bilo u kojima su Human Rights Watch zabilježili štetnost izbjegavanja kontakta imigranata sa organima očuvanja reda i mira, po cijenu javne sigurnosti. Imigranti izbjegavaju kontakt s lokalnom policijom jer se boje da lokalne snage ne djeluju kao federalni agenti koji će postupati u skladu s imigracijskom politikom. U većini slučajevi, za razliku od domaćeg stanovništva, radnici imigranti imaju veću šansu biti žrtve seksualnog zlostavljanja i ostalih zločina jer se boje otići prijaviti zločin u nadležne institucije. HRW zastupa mišljenje da pretvaranje policije u imigracijske agente samo pomaže činjenici da se migranti još više boje pripadnika organa reda i mira. Javna sigurnost sigurno se neće postići u situaciji u kojoj određena zajednica ljudi nema povjerenja ili ima strah od policije.⁴⁸

Prema izvještaju HRW iz 2015.⁴⁹ procjenjuje se da je oko 15% osoba (101, 900 ljudi) zadržano na granici, te vraćeno nazad, onih koji su bili roditelji djece sa državljanstvom SAD-a, a gotovo 50% osoba koje su kažnjene zbog ponovnog ilegalnog ulaska u zemlju imaju djecu koja žive u Sjedinjenim Državama.

3.3. Imigracijski sustav Sjedinjenih Američkih Država

3.3.1 Imigracijska politika Sjedinjenih Američkih Država

Imigracijska politika u SAD zagovara više ciljeva. Služi kako bi ujediniła obitelji čiji članovi već žive u Sjedinjenim Državama. Teži primiti u zemlju radnike koji posjeduju specifične vještine

⁴⁸ <https://www.hrw.org/news/2015/03/02/statement-us-commission-civil-rights-immigration-detention-facilities-recommendations-section>

⁴⁹ <https://www.hrw.org/news/2015/01/08/border-enforcement-policies-ensnare-parents-us-citizen-children>

kako bi se popunile pozicije u poljima gdje nedostaje radnika. Također, pokušava pružiti utočište ljudima koji prijete rizik od progona u vlastitoj zemlji, bilo političkog ili na temelju rase i/ili religije. Politika pretpostavlja dva načina dokumentiranog ulaska u zemlju: trajni (imigrantski) i privremeni (neimigrantski). Glavni problem imigracijske politike predstavlja nezakonit, tj. nedokumentirani ulazak u zemlju. 2000. godine bilo je otprilike 7 milijuna nedokumentiranih imigranata u SAD-u. Ukoliko se otkrije da je osoba nedokumentirano na području Država, po zakonu je se može ukloniti iz zemlje u procesu te može dobiti čak i zabranu ponovnog ulaska, ili može dobiti priliku da svojevrijedno napusti zemlju. Trenutno imigracijsku politiku još uvijek uvelike čine pravila donesena 1965., iako su bila modificirana u nekoliko navrata, a tek 1986. osvrnulo se na problem ilegalnih ulazaka u zemlju. 1996. "Illegal Immigration Reform and Immigrant Responsibility Act" pojačao je kontrolu granica, smanjio povlastice imigrantima te započeli s programom provjere imigrantskog statusa. Nakon napada 2001. godine, 2002. godine stvoren je Department of Homeland Security (DHS) i sve funkcije Službe za Imigraciju i Naturalizaciju su prebačene na DHS⁵⁰.

3.3.2. *Bracero Program*

Međutim prije nego što se sustav zatvorio i uveo pojačanu kontrolu, Meksiko i SAD imali su produktivan odnos po pitanju imigranata: Bracero Program (1942-1964). Radilo se o posudbi meksičkih radnika u SAD, primarno za potrebe rada u poljoprivrednom sektoru. SAD je garantirao da se radnici neće koristiti za razbijanje štrajkova, u vojsci, i da neće zamijeniti domaće radnike, dok je Meksiko tražio od prijavljenih radnika da posjeduju potvrdu da njihov rad nije lokalno potreban, te na taj način smiju otići u SAD. Radnici su doživljeli nepovoljan

⁵⁰ "Immigration Policy in the United States", *The Congress of the United States, Congressional Budget Office, 2006, str 1-4*

tretman po pitanju plaća, čiji uvjeti su se mijenjali iz dana u dan, te su također trebali raditi poslove u poljima, bez strojeva. Međutim, iskorištavalo ih se za svakakve dodatne poslove koji nisu bili plaćeni. Iako je program imao namjeru popuniti radna mjesta, donio je mnogo negativnih posljedica: negativno je utjecao na domaće radnike, srozao je cijenu rada, te je ustabilio migracijske rute za ilegalne imigrante (ilegalni prelazak granice bio je gotovo na vrhuncu za vrijeme trajanja programa). Vlada SAD-a dobila je kritike zbog licemjerja - dopustili su ulazak ilegalnih radnika koji bi eventualno bili iskorišteni za rad za koji nisu bili plaćeni, a kasnije bi ih deportirali, obično nakon što bi obavili svoj posao⁵¹.

Sve u svemu, problem ilegalne imigracije i problem temeljnih ljudskih prava istih o kojima raspravlja ovaj radi posljedica je ovog programa uvoza radnika. Velika većina njih ostali su nedokumentirano živjeti nakon završetka programa na području SAD-a kao ilegalni imigranti⁵².

3.3.3. Američko imigracijsko vijeće

Američko imigracijsko vijeće služi kao institucija za oblikovanje racionalnog smjera imigracijskih trendova te integracije imigranata. Kroz svoje istraživanje i analizu, Imigracijsko vijeće opskrbljuje političare, medije i javnost sa točnim informacijama o ulogama imigranata te ulogom imigracijske politike unutar društvene zajednice SAD-a. Vijeće za sebe tvrdi da su njihovi izvještaji i materijali koje daje na dostupnost široj javnosti u širokoj upotrebi, te da se na njih oslanjaju i mediji i političari. Njihovo osoblje je često u ulozi konzultanta i stručnjaka vodećima na Capitol Hillu, političkim službenicima, medijima i drugima. Deklariraju se kao nepristrana organizacija koja ne podržava niti se protivi niti jednoj političkoj stranici i kandidatu.

⁵¹ "The Bracero Program 1942-1964", Elizabeth W. Mandeel, Bellarmine University 2001, 172

⁵² "The Bracero Program 1942-1964", Elizabeth W. Mandeel, Bellarmine University 2001, 171-172

Međutim, imigracijska politika nije, kao što se i može zaključiti iz legislative koju predlaže senator Cruz i mnogobrojnim izvještajima Human Right Watcha, uvijek temeljena na empirijskim dokazima, već se velika većina proizašlih pravila temelji i oblikovana je strahom i stereotipima. Zbog takvog načina imigranti se često smatraju kriminalcima bez nekog utemeljenog razloga, a tome ne odmažu niti zakoni niti mehanizmi imigracijske politike, štoviše, rijetko danas možemo vidjeti javni istup politički relevantne osobe koja zagovarati drugačiju sliku migranata. Većini je u interesu, kako bi poboljšali svoj status, ali i dobili na popularnosti, proklamirati stavove koje upućuju na to da su imigranti svima prijatnija, a kao najnoviji primjer možemo uzeti aktualnog predsjednika Donalda Trumpa, koji je svojom kontroverznom retorikom o imigrantima, poglavito meksičkim, izazivao burne reakcije gdje god bi se pojavio tijekom svoje predsjedničke kampanje. Njegov prijedlog o izgradnji zida duž granice Sjedinjenih Američkih Država i Meksika kako bi se spriječio ulazak imigranata, bitan je faktor i zauzima središnje mjesto među ciljevima koje planira postići kao predsjednik⁵³. Ukratko, imigracijska politika je zakazala, jer imigrante se nepravedno i neopravdano unaprijed obilježava kao kriminalne. Politika koja se bavi ilegalnim imigrantima je od očekivane racionalne i praktičke postala politika kažnjavanja, jer se i za najmanje prijestupe pokreće postupak deportacije. Tijekom Obaminog mandata, broj deportacija prekoračio je dva milijuna. Milijarde su utrošene u snage na granici i unutrašnjosti u svrhu zaštite od imigranata, i stvorile su kontraefekt - umjesto sigurnosti za ulazak u zemlju i racionalnog i objektivnog postupanja s imigrantima došlo je do velikog straha od određenih skupina imigranata da u zemlju uđu legalnim putem, već se odlučuju na opasnije puteve kroz planine i pustinje i nerijetko takve eskapade završe tako da neki nikada ne stignu na svoje odredište. Human Rights Watch, Amnesty International i mnoge druge organizacije smatraju da se takvi događaji mogu spriječiti, ako Kongres odluči implementirati proporcionalnost, diskreciju i određenu dozu humanosti u svoj imigracijski sustav. Zašto zakonodavci svoj doprinos imigracijskom sustavu prikazuju kao borbu protiv kriminala? U

⁵³ <https://www.donaldjtrump.com/positions/pay-for-the-wall>

Sjedinjenim Američkim Državama većina zločina i kriminalnih aktivnosti ne potječe od imigranata, niti oni pogoršavaju sliku kriminala u Americi, bez obzira na njihov pravni status. Imigranti dolaze u Ameriku kako bi ostvarili ekonomske i obrazovne mogućnosti koje u vlastitoj zemlji ne mogu, dolaze kako bi pobjegli od neimaštine i kriminala koji vlada u njihovoj vlastitoj zemlji, pa ne postoji logično objašnjenje zašto bi netko tko bježi od nezavidnih uvjeta, riskirao povratak u iste. Zakonodavci očito razmišljaju na doista jedinstven način, barem kada je u pitanju imigracijska politika. Imigranti imaju mnogo za izgubiti, a malo za dobiti ako prekrše zakon, poglavito ilegalni imigranti, jer zbog nedostatka definiranog pravnog statusa, imaju još i manje razloga za kršenje bilo kakvog zakona. Imigracijska politika usko je vezana i posljedica je politike nacionalne sigurnosti koja je u velikom porastu od 11.9.2001.godine. SAD-a je nakon tog nemilog događaja zahvatila paranoja u obliku pretjerane sumnjičavosti prema svemu što nije inherentno američko, pa čak i kada ne postoji nikakav opravdan razlog za takvu sumnju. Misao vodilja vanjske, sigurnosne, a u ovom slučaju i imigracijske politike mogla bi se okarakterizirati uzrečicom 'Better safe than sorry' (Bolje biti siguran nego zažaliti), no pitanje je koliko je sigurnost bitnija od slobode? SAD se voli dičiti svojom interpretacijom slobode i u popularnoj kulturi se simbol orla i slobode veže upravo uz SAD, no stvarnost je drugačija.

Sloboda je temeljno ljudsko pravo, definirano Općom deklaracijom, te uključuje slobodu govora i izražavanja, ali temeljno ljudsko pravo je i pravo na dostojanstvo. Međutim, vlada SAD-a je definirala imigrante kao 'criminal aliens' (stranci kriminalci) automatski klasificirajući imigrante unaprijed kao kriminalce te sugerirajući snažnu povezanost kriminala i imigracije. Prethodno je navedeno zašto imigrantima nije u interesu prekršiti zakon, te da većina imigranata nisu kriminalci niti im je u interesu to postati. Unatoč takvim predostrožnostima, koje unaprijed tretiraju imigrante kao kriminalce, institucije imigracijskog sustava bave se zadržavanjem i deportacijom osoba koje nemaju nasilnu prošlost i od kojih su čak neki dulje vrijeme živjeli u SAD-u te stekli odgovarajući pravni status i imaju legalno boravište. Subjektivnost službenika koji procjenjuju imigrante, samo kategoriziranje imigranata od strane vlade u unaprijed određenu

kategoriju potencijalnih kriminalaca jasan su pokazatelj koliko je imigracijski sustav kontraproduktivan, bez konkretnog jasnog i racionalno utemeljenog cilja, te čak i okrutan. Sjedinjene Američke Države trebaju adekvatnu reformu imigracijskog sustava koji će biti ustrojen tako da odgovara na uzroke koje potiču imigraciju, a to su uglavnom društveni i ekonomski faktori. Imigranti nisu došli u SAD sa namjerom da kriminalom teroriziraju državu niti da domaćem stanovništvu uzimaju određena radna mjesta, oni su došli u potrazi za boljim životom i racionalno je za pretpostaviti da se neće odati kriminalnim aktivnostima kako bi te mogućnosti i ostvarili. SAD provodi isključujuće i čak okrutne zakone prema skupini ljudi koja je nenasilna i ne predstavlja nikakvu stvarnu prijetnju, i vrlo često je slučaj da imaju duboke korijene u samom SAD-u zbog mnogobrojnih obiteljskih veza. Mahnita i pravno često neutemeljena deportacija opravdava se kao rat protiv ‘nezakonitih imigranata’, ali već spomenuto i ono što se provlači kroz cijeli ovaj odlomak jest činjenica da se deportiraju i zakoniti građani zbog sitnih prekršaja poput onih prometnih, što opisuje stanje paranoje koje vlada u vezi imigranata. Ne postoji adekvatno objašnjenje zašto je proces obrade imigranata takav kakav je, niti kako točno dolazi do konačnog ishoda koji obično završava deportacijom, koja se objašnjava kao instrument kojim se vlada bori protiv vala zločina koji bi potencijalno nastao u slučaju da se imigrantima dopusti ulazak u zemlju. No, kao što je ovaj odlomak već nekoliko puta naglasio, deportacija kao instrument borbe protiv zločina ne cilja na kriminalce niti u jednom značenju te riječi. S obzirom na takav pravni sustav i provođenje takve vrste imigracijske politike, dolazimo do zaključka da službenici koji predlažu i provode takve politike zapravo nemaju realnu sliku o stvarnosti. Donose zakone koji se bore protiv djela i stvari kojih zapravo nema. Prometni prekršaj kao osnova za deportaciju govori u prilog tome. Kada bi to bio slučaj s državljaninom koji je rođen u SAD-u, dobio bi novčanu kaznu ili opomenu. Vlada se treba zapitati koliko bi možda drugačija situacija bila da se slično provodi nad američkim državljanima koji borave u drugoj zemlji te da im umjesto novčane kazne za brzu vožnju stigne obavijest da se moraju vratiti u svoju domovinu. Protestiranja bi bilo i previše, jer američka

vlada je vrlo sklona u situacijama koje se odnose na njezina građane imati dvostruke standarde, a i činjenica da SAD financira azile za imigrante i puno liberalniju i racionalniju imigracijsku politiku u drugim zemljama⁵⁴. Imigranti, ilegalni i legalni, i jedni i drugi suočavaju s diskriminacijom i manjkom mogućnosti, te ih određenim društvenim kontekstima tretira jednako, daleko su od toga. Međutim, u kontekstu deportacije i prisilnog napuštanja zemlje, određenu prednost ipak imaju legalni imigranti jer na raspolaganju imaju određene pravne lijekove, dok su ilegalni imigranti podvrgnuti izravnoj deportaciji⁵⁵. Reforma je prijeko potrebna, jer ovakav pristup krši ljudska prava na jednakost mogućnosti i općenito ljudsko pravo jednakosti jer imigracijska politika kao takva ne priznaje sve ljude kao jednake, čak iako su imigranti na koji se primjenjuje već punopravni građani Sjedinjenih Američkih država. Ironičan je takav stav institucija jer upravo je Amerika nastala od više različitih nacija i nastala je upravo imigracijom, i kao takva bi trebala imati razumijevanja za one koji iz vlastite zemlje bježe u drugu u potrazi za boljim životom. Reforma imigracijske politike treba biti motivirana raznovrsnošću te treba pokazati prave prilike i mogućnosti SAD-a i dozvoliti si da imigrante može smatrati ljudima i osobama, što se trenutno, prema svemu navedenom, ne može tvrditi.

3.4. Ilegalni meksički imigranti u SAD-u

3.4.1. Migracija u brojkama

Od 1970ih godina do danas migracija legalnim putem je porasla, ali istovremeno sveukupni ulazak migranata u SAD odobravanje trajnog boravišta i privremenog statusa imigranata

⁵⁴

https://www.globaldetentionproject.org/wp-content/uploads/2016/06/stories_-_u.s._immigration_policy_the_double_standard_-_international_reporting_project.pdf

⁵⁵ <https://www.usa.gov/deportation>

brojčano nije uspjelo pratiti. Brojni su faktori koji imigrante tjeraju iz Meksika u SAD, ali glavni faktor je posao. Rosenblum i Brick u svojoj analizi migracijske politike i ograničenja iste navode da 'pull' faktori u SAD-u jednostavno nisu mogli te ni danas ne mogu držati korak sa 'push' faktorima u Meksiku i drugim zemljama Srednje Amerike. Najveći problem je prisutan u sektorima koja ne zahtjevaju radnike koji imaju visoko obrazovanje i vještine, a takvi prilikom ulaska u zemlju rijetko dobiju mogućnost za zelenu kartu, i poslodavci u sektorima poput poljoprivrede, građevine radije zaposle ilegalnog imigranta, jer im pokušaj zapošljavanja ilegalnog imigranta postavlja i određene zakonske prepreke.⁵⁶

Također, ista analiza zaključuje da se unatoč poduzetim mjerama da omogući ulazak u zemlju legalnim putem što većem broju ljudi, pokazuje da to nije spriječilo porast broja ilegalnih imigranata, koji je od 2007. godine manje-više konstantan. Istovremeno, krijumčari su podigli cijenu ilegalnog ulaska u zemlju, te je ona iznosila 2800 dolara 2009. godine. Također, pojačan nadzor granica prisilio je krijumčare da stalno pronalaze nove, opasnije rute, što je dovelo do smrtnih stradanja (prosječno je poginulo 237 imigranata tijekom 1980ih, te 374 imigranata godišnje u periodu od 1995. do 2008.).⁵⁷

Od 11,4 milijuna ilegalnih imigranata u SAD-u, procjenjuje se da ih je otprilike 6,7 milijuna iz Meksika, što znači da je 59% populacije ilegalnih imigranata iz Meksika⁵⁸. Meksički migranti,

⁵⁶ "US Immigration Policy And Mexican/Central American Migration Flows", Rosenblum/Brick, 2010., str. 13

⁵⁷ "US Immigration Policy And Mexican/Central American Migration Flows", Rosenblum/Brick, 2010., str. 14

⁵⁸ "Mexican Migration to the United States: Policy and Trends", Rosenblum, Kandel, Seelke & Wasem, 2012., str.

uz migrante iz zemalja Srednje Amerike, su i dalje najbrojnija skupa imigranata unutar SAD-a.

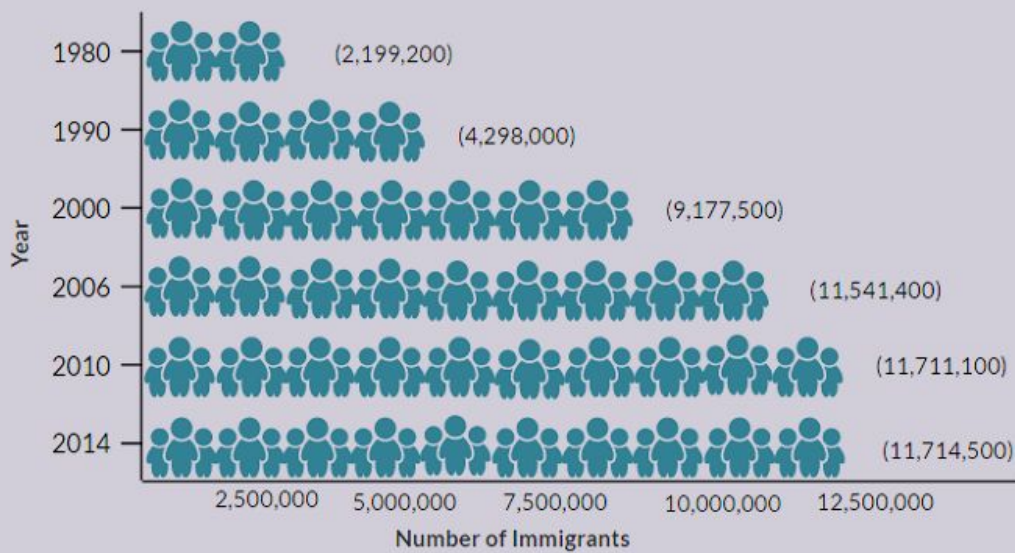
Table 1. Central American and Mexican Population in the United States, by Decade

	El Salvador	Guatemala	Honduras	Mexico
1960	6,310	5,381	6,503	575,902
1970	15,717	17,356	19,118	759,711
1980	94,447	63,073	39,154	2,199,221
1990	465,433	225,739	108,923	4,298,014
2000	817,336	480,665	282,852	9,177,487
2009	1,149,895	798,682	467,943	11,478,413

Source: US Census Bureau, ACS 2009.

("US Immigration Policy And Mexican/Central American Migration Flows", Rosenblum/Brick, 2010., str. 14, tablica)

Figure 1. Mexican Immigrant Population in the United States, 1980-2014

Source: Data from U.S. Census Bureau 2006, 2010, and 2014 American Community Surveys (ACS) and Campbell J. Gibson and Kay Jung, "Historical Census Statistics on the Foreign-born Population of the United States: 1850-2000" (Working Paper no. 81, U.S. Census Bureau, Washington, DC, February 2006), available online.

Gornja figura⁵⁹ prikazuje konstantan rast meksičkih imigranata u SAD-u - prikazani su samo dokumentirani imigranti.

3.4.2. Ljudska prava i radnička prava

Ljudska prava oduvijek su bila usko isprepletena sa pravima radnika. U novijoj povijesti konkretniji oblik povezanosti dobivaju 1970-ih godina. 1977.godine Međunarodna Organizacija Rada objavila je dokument pod nazivom ‘Tripartitna Deklaracija o Principima’ koja zagovara da bi sve vlade, poslodavci i sindikati trebali poštivati Opću deklaraciju o ljudskim pravima. Pristup koji je zagovarala Međunarodna Organizacija Rada jest bio da se prava radnika ne mogu zaštititi ukoliko se ne štite sva ljudska prava⁶⁰. Radnička prava su dio ljudskih prava.

Ključni principi ljudskih prava uključuju univerzalnost u smislu primjenjivosti ljudskih prava za sve i svugdje (uključujući i migrante), nedjeljivost (ne postoji hijerarhija prava i određeni tipovi prava ne mogu se odvojiti jedni od drugih), neutuđivost (ljudska prava ne mogu biti otuđena niti jednom ljudskom biću, niti ih se može svojevoljno odreći), te jednakost i nediskriminacija što znači da su sve individualne osobe jednake kao ljudska bića. Ljudska prava ne proizlaze iz državljanstva u određenoj zemlji, već se temelje na zajedničkoj humanosti i inherentnom dostojanstvu za svaku ljudsku osobu⁶¹. Ruhsov članak bavi se pitanjem definiranja i određivanja radničkih prava za migrante, uzimajući u obzir univerzalna ljudska prava, te kao tri najbitnija pravna instrumenta koji se bave pravima radnika migranata uzima UN-ovu Međunarodnu Konvenciju za Zaštitu Prava Svih Radnika Migranata i Njihovih Obitelji (1990), te Međunarodnu Organizaciju Rada te njihov dokument ‘Migracija zaposlenja’. UN-ova

⁵⁹ <http://www.migrationpolicy.org/article/mexican-immigrants-united-states>

⁶⁰ “Human Rights: From Practice to Policy” - str 68.

⁶¹ “The Human Rights of Migrant Workers: Why do so few countries care?” - Martin Ruhs, str. 1278 - 1279

Međunarodna Konvencija je postala temeljem za pravni pristup mnogim međunarodnim organizacijama i nevladinim organizacijama koje se bave pitanjem migracije i zaštite radnika migranata. Osim toga, Međunarodna Organizacija Rada u svojem dokumentu također zahtjeva određena prava. Konkretno, Članak 6 Konvencije traži od svake države članice kod koje je Konvencija na snazi⁶² jednakost migranata po pitanju poticaja, članstva u sindikatima, te uživanja u povlasticama postignutih kolektivnih pregovora, smještaj i društvene sigurnosti.

Članak 7 navodi da bilo kakvo javno posredovanje kod zaposlenja migranata mora biti besplatno. Međutim, potonje se odnosi samo na radnike migrante koji su legalni te imaju dokumente za rad i žive u zemlji u koju su migrirali.

Konvenciju je potpisala većina, no međutim ratifikacija je išla sporo, a sama Konvencija nije imala previše uspjeha na međunarodnoj razini po pitanju njezinog primarnog cilja: zaštite radnički prava migranata.

3.4.3. Radnička prava i ilegalni imigranti

2004. godine naturalizirani građani bili su tek jedna trećina (11,3 milijuna ili 32%) građana koji nisu rođeni u SAD-u, od ukupno 35,7 milijuna ukupno. Legalni imigranti koji još uvijek nisu postali punopravni građani činili su oko 29%, tj. 10,4 milijuna od ukupno svih imigranata koji su u to vrijeme živjeli u zemlji. Od ostalog dijela populacije, značajan dio stranaca čine ilegalni imigranti (otprilike 10,4 milijuna, tj. 29%) i manji dio čine izbjeglice, koje su ovom slučaju imigranti koji su pobjegli zbog progona. Njih je oko 7%, otprilike 2,5 milijuna. Ostalih 3.5%

⁶²“*The Human Rights of Migrant Workers: Why do so few countries care?*” - Martin Ruhs, str. 1279

čine legalni 'neimigranti' koji su uglavnom studenti i privremeni radnici. Prema podacima iz 90-ih godina prošlog stoljeća, populacija ilegalnih imigranata je u stalnom porastu. Raste i broj naturaliziranih građana jer velik broj legalnih imigranata ispunjava uvjete i koristi priliku kako bi se naturalizirali, a s njihovim porastom, neko vrijeme je opadao i broj ilegalnih imigranata. Pretpostavka je da, gledajući od ožujka 2004.godine, u Sjedinjenim Američkim Državama živi 10,3 milijuna ilegalnih imigranata, od čega 5,9 milijuna ili 57% otpada na ilegalne imigrante iz Meksika⁶³.

Moderne Sjedinjene Američke Države se obično određuju kao država prava, slobode i jednakosti. Povijest ratifikacije Ustava je neraskidivo povezana sa ratifikacijom Povelje o Pravima. Povlastice vlade nije moguće odrediti bez garancije određenih individualnih prava koje će osobu (građanina) štiti od same vlade. Međutim, razvoj i određivanje prava je složen i dug proces. Zašto uopće prava? Prava poput onih radničkih lakše su se definirala, iako i dalje postoje određen rasprave oko toga, jer pravo je apstraktan pojam, a rad je relativno opipljiv i vidljiv. Radnička prava ograničena su na pravo na sam rad kao takav, da osoba može raditi ukoliko je sposobna za to i to pravo joj ne bi smjelo biti uskraćeno, kao i pravo na dostojanstvo tijekom obavljanja posla. Radnička prava su prava koja pokušavaju ostvariti nešto konkretno, opipljivo. Ono čega se ovaj rad uvelike dotiče je pravo na prava. Ljudska prava. Većina definiranih ljudskih prava uzima za gotovo da svi ljudi imaju prava, tj. pravo na prava i da su im ona automatski priznata. Različiti međunarodni dokumenti i konvencije o ljudskim pravima ne mogu zakonski obvezati državu potpisnicu da ih slijepo poštuje, niti joj to na silu nametnuti jer to znači ultimativnu kontradiktornost samom konceptu protiv kojih se obično takvi dokumenti bore - bilo kakav oblik prisile i narušavanja prava, prvenstveno prava na izbor. Pravo na prava je pitanje koje se posebno tiče ilegalnih imigranata. Koja prava ilegalni imigranti trebaju imati? Neki

⁶³ <http://www.pewhispanic.org/2005/06/14/unauthorized-migrants/>

raspravljaju⁶⁴ da nedokumentirani ilegalni imigranti nemaju prava, neki se slažu da ‘zaslužuju’ zaštitu od kriminalnog nasilja. Potrebno je povući distinkciju između prava na zaštitu (što u principu je zaštita od nasilja, kriminala, itd) i pozitivnih prava poput prava na materijalnu potporu ili radnička prava. Ustav SAD-a nema implementirana prava koja su jedinstvena radnicima, već su ona nastala aktivizmom radnika u tvornicama, u prosvjedima na ulicama i u sudnicama, a pošto nisu sadržana u Ustavu, već postoje kao određeni zakoni, pravila i propisi i kao takva nisu nepromjenjiva već podložna reviziji.

3.4.4. Hoffman Plastics slučaj i Jose Castro

2002.godine Vrhovni Sud SAD-a je donio odluku koja je obespravila veliku skupinu radnika. Slučaj Hoffman Plastics, Inc v. National Labor Relations Board (NLRB)⁶⁵, potonji nisu samo zaniijekali određena prava radnicima, već su zaprijetili nepriznati sva radnička prava nedokumentiranim radnicima. Takva odluka zabrinula je radnika Josea Castra, kojeg je Hoffman Plastics zaposlio u svibnju 1988. u Kaliforniji. Nedavno je tek imigrirao, pa se poslužio prijateljevim rodnim listom kako bi se mogao zaposliti. U prosincu 1988. nekoliko radničkih organizacija je organiziralo prosvjed u tvornici gdje je radio Jose Castro, koji je zbog sudjelovanja u navedenom, dobio otkaz u siječnju 1989. Sindikat (NLRB) je kasnije zahtijevao da se isplate plaće i otpremnina radnicima koji su ilegalno otpušteni. Međutim, slučaj se zakomplicirao; zatražene mjere su bile vrlo izravne i nisu se pretjerano ticale otpuštenih radnika, a i nije bilo jasno može li odbor zatražiti ponovno zaposlenje ili otpremninu za nedokumentirane radnike.

⁶⁴ “Are Foreign Nationals Entitled to the Same Constitutional Rights As Citizens?” - David Cole Georgetown University Law Center, 25 T. Jefferson L. Rev. 367-388 (2003)

⁶⁵ *HOFFMAN PLASTIC COMPOUNDS, INC. V. NLRB* (00-1595) 535 U.S. 137 (2002) 237 F.3d 639, reversed.

Većinsko mišljenje formiralo se oko tri presedana i jednog zakona:

- Zakon o Imigracijskoj Reformi i Kontroli iz 1986. Smatra svjesno zapošljavanje nedokumentiranih radnika ilegalni, kao i korištenje sumnjivih dokumenata kako bi se dokazala sposobnost za rad.

Zakon je kriminalizirao takvu vrstu zapošljavanje te je težio tome da poslodavci neće više htjeti zapošljavati nedokumentirane radnike. Istovremeno, Zakon pokušava zaštititi sam zakon o radu za nedokumentirane radnike. Nedokumentirani rad čini manje poželjnim štiteći ga od izrabljivanja.

Što se legalnih radnika tiče, postoje mnogi pravno definirani legitimni i nelegitimni temelji za prestanak rada. Prestanak rada u slučaju dokumentiranog radnika je pravno značajan. Međutim, slučaj nedokumentiranog radnika je sličan, sa izuzetkom mogućnosti otpremnine. Poslodavac nema značajnih pravnih obaveza prema radniku s obzirom na to da radnik nije u sustavu, pa je tako i postupanje prema nedokumentiranim radnicima zapravo pravno beznačajno, jer zakon o radu se jasno odnosi na dokumentirane radnike.

Za vrijeme slučaja Hoffman, mnogi poslodavci su u sličnim sudskim slučajevima navodili da nedokumentirani imigranti nemaju pravo na neisplaćenu zaradu, uključujući minimalnu plaću i prekovremene sate. Većina sudova je odlučila da unatoč imigracijskom zakonu, nedokumentirani radnici imaju pravo braniti svoja radnička prava na sudu, bez da se smatra potrebnim navoditi njihov imigracijski status. Analiza Hoffman slučaja navodi da Sjedinjene Američke Države moraju odlučiti hoće li primjenjivati radničke zakone i zakone o zaposlenju jednako za sve radnike, neovisno o imigracijskom statusu ili će provoditi imigracijsku politiku koja će biti legitimna i u skladu sa situacijom u zemlji. Trenutno politika odmaže radnicima i poslodavcima koji poštuju zakona, te potkopava sam zakon o imigrantima i njegovu primjeru.⁶⁶

⁶⁶ “*Undocumented Workers: Preserving Rights and Remedies after Hoffman Plastic Compounds v. NLRB*” - NELP, ožujak 2015.

Iz priloženog se može zaključiti kako su ilegalni imigranti zakinuti i po pitanju radničkih prava. Ovdje je jasno da je došlo i do određenog kršenja određenih pravila i propisa od strane samog imigranta (prilaganje tuđeg rodnog lista kako bi stekao uvjete za zaposlenje), no s obzirom da sam radnik nema adekvatne dokumente za rad u SAD-u, pitanje je više moralno i egzistencijalno nego pravno. Ne znamo pozadinu priče koja bi omogućila odgovore na pitanja je li Jose Castro bio prisiljen prihvatiti baš taj posao zbog kojeg je morao dati tuđi rodni list ili je postojala opcija gdje ga se moglo zaposliti i bez takvog poteza? Zakon o Imigracijskoj Reformi i Kontroli teži tome da zapošljavanje nedokumentiranih radnika učini neprivlačnim za poslodavca, no opet se okreće tome iz zbog manjih troškova, a radnika koji je nedokumentiran se izrabljuje jer, s obzirom na to da je radnik ilegalni imigrant, nema potrebne dokumente i papire koji bi mu omogućili da nađe nešto bolje. Stjecanje dokumenata potrebnih za rad i obitavanje u Sjedinjenim Američkim Državama⁶⁷ je dovoljno komplicirano kada je osoba obrazovana i unaprijed dokumentirana (tj. stekla je pravo na vizu za ulazak u SAD) uđe u zemlju.

3.4.5. Obrazovni sustav i ilegalni imigranti

Sjedinjene Američke Države dužne su osigurati ilegalni imigrantima koji su školske dobi, besplatno obrazovanje u javnim školama. Posljedica je to odluke Vrhovnog Suda u slučaju Plyler vs Doe. Država Teksas je 1975. godine proglasila statut koji ilegalnim imigrantima zabranjuje besplatno obrazovanje u javnim školama. Slučaj je došao do Vrhovnog Suda nakon nekoliko godina podnošenja žalbi od strane same savezne države, kako bi se zaštitila djeca školske dobi, koja su uz to i ilegalni imigranti. Okružni Sud u Teksasu zaključio je da novi status krši Četrnaesti Amandman i Klauzulu o Zaštiti Jednakosti unutar istog. Federalni zakon u ovom slučaju nadilazi zakon koji je stupio na snagu u Teksasu. Vrhovni Sud je također smatrao da

⁶⁷ <https://www.uscis.gov/greencard/eligibility-categories>

status krši Četrneasti Amandman. Nakon odluke Suda, povela se rasprava imaju li ilegalni imigranti prava koja propisuje Četrneasti Amandman, te je obrazloženje bilo da s obzirom da su ilegalni imigranti i dalje osobe, unatoč nezakonskom boravku u zemlji. Također, ilegalnog imigranta u imigracijskom zakonu se smatra osobom, te ima pravo na Zaštitu Jednakosti pod Četrneastim Amandmanom⁶⁸.

Autorica članka koji se bavio seciranjem gore opisanog slučaja, Grandrath također navodi kako dati ilegalnim imigrantima da se školuju umanjuje kvalitetu školovanja za sve ostale. Kada bi imigrantska politika bila dekriminalizirajuća, djeca koja su sada ilegalna to vjerojatno ne bi bila, pa bi se svelo na isto. Manjak financija i opterećenje sustava zbog previše učenika. Dodatno, navodi da obrazovanje nije temeljno ljudsko pravo. Možda nije temeljno ljudsko pravo, no obavezno je. Doduše, treba napraviti razliku između prava na obrazovanje, te prava na pristup istome, tj. pravu na jednake mogućnosti, što Opća deklaracija navodi kao temeljno ljudsko pravo. Osnovno obrazovanje obavezno je u većini zemalja svijeta, pa tako i u SAD-u⁶⁹, a s obzirom da je obavezno, svima treba biti omogućen jednak pristup i mogućnost osnovnog obrazovanja. Nije navedeno kao osnovno ljudsko pravo u temeljnim dokumentima, no po zakonu SAD-a Uskraćivanje obrazovanja osoba zato što su ilegalni imigranti na osnovu toga da ono nije temeljno pravo, a s druge strane je obavezno građanima te iste zemlje. Možemo kao protuargument navesti da građanin zemlje plaća porez i na taj način doprinosi sustavu, no kada bi cjelokupni sustav bolje funkcionirao, pitanje prava na obrazovanje kao osnovnog ljudskog prava bilo bi nepotrebno. Također, članak navodi da su uslijed ove odluke Vrhovnog Suda da ilegalni imigranti imaju pravo na obrazovanje, države poput Kalifornije, Arizone i Teksasa krenule sa prijedlozima zakona da se pitanje prava na obrazovanje regulira kao što je regulirana socijalna pomoć i zdravstvo, tj. da se prava uvelike smanje. Ovakav stav stanovnika SAD-a prema

⁶⁸ Lora L. Grandrath, "Illegal Immigrants and Public Education: Is There a Right to the 3 R's?", Number 30, Volume 2 Valparaiso University Law Reviews, str 749 - 809 (1996)

⁶⁹ "Guide to the education system in the United States" Antonella Corsi- Bunker, University of Minnesota

ilegalnim imigrantima je istovremeno logičan i diskriminatoran. Jasno je da građani koji plaćaju porez ne žele da obrazovanje njihove djece pati zbog prenapučenosti škola kojima su navodno uzrok ilegalni imigranti, no s druge strane djeci koja nisu kriva za situaciju u kojoj se nalaze, i što su u zemlji bez dokumenata i kao stranci, onemogućuju pravo da ima kasnije jednake šanse za bolji život kao i svi ostalo. Možda obrazovanje kao takvo nije osnovno ljudsko pravo, no pravo na dostojanstven život je.

3.4.6. Ilegalni imigranti i zdravstveni i socijalni sustav

Pitanje zdravlja pitanje je od posebne važnosti u SAD-u. Već se desetljećima vode rasprave imaju li svi pravo na adekvatnu zdravstvenu skrb ili je to pojam luksuza koji si mogu priskrbiti samo oni koji dovoljno zarade?

Je li pravo na zdravlje osnovno ljudsko pravo? Prema Članku 25 UN-ove Opće deklaracije o ljudskim pravima je.

“Članak 25

“Svatko ima pravo na životni standard koji odgovara zdravlju i dobrobiti njega samoga i njegove obitelji, uključujući prehranu, odjeću, stanovanje, liječničku njegu i potrebne socijalne usluge, kao i pravo na sigurnost u slučaju nezaposlenosti, bolesti, nesposobnosti, udovištva, starosti ili nekog drugog nedostatka sredstava za život u uvjetima koji su izvan njegove kontrole”

Nekoliko puta je naglašeno da Opća deklaracija nije zakonski obvezujuća i države imaju svoje zakone koji uglavnom odgovaraju ciljevima Opće deklaracije, no određeni članci nisu implementirani zbog drugačiji zakona koje država ima, a koji nisu direktno oprečni niti krše direktno temeljna prava. Upravo je takvo pitanje zdravlja. Zdravlje je luksuz, sa određenog gledišta. Luksuz si ne može svatko priuštiti, a najmanje skupina ljudi kojom se ovaj rad bavi, ilegalni meksički imigranti. Polovica svih meksičkih imigranata koji žive u SAD-u nemaju nikakvo zdravstveno osiguranje, i tako čini skupinu sa najmanjim stupnjem zdravstvenog osiguranja u zemlji. Ilegalni imigranti, koji prema članku dr. Martinez-Donate, čine 59% svim meksičkih imigranata u SAD-u, imaju manje šance imati zdravstveno osiguranje nego Meksikanci koji su legalno u zemlji. Glavni razlog za to je nemogućnosti sudjelovanja u raznim programima zdravstvenog osiguranja pod pokrićem države zbog svog legalnog statusa, međutim, čak i među dokumentiranim imigrantima, pristup takvom zdravstvenom osiguranju je često vrlo ograničen. Ilegalni imigranti manje su skloni posjetiti doktora i nemaju stabilnost po pitanju zdravstvene skrbi. Ilegalni status i posjet doktoru sa sobom nosi mogućnost deportacije, imigracijske kazne, i ostale regulativne poteškoće zbog imigrantskog statusa, a samim time i nedostatak brige za zdravlje i zakašnjele reakcije na određene simptome bolesti. Osim navedenog, udaljenost zdravstvenih ustanova, dostupnost prijevoza, nemogućnost pribavljanja vozačke dozvole te jezične barijere neki su od dodatnih problema potrage za adekvatnom zdravstvenom skrbi⁷⁰.

Jasno je da ilegalni imigranti imaju puno većih poteškoća sa ostvarivanjem zdravstvene brige, i samim ostvarivanjem prava na tu istu brigu, no osim problematike zdravstva kao fundamentalnog ljudskog prava ne samo za ilegalne imigrante, već za sve, implikacije ovakvog sustava dalekosežnije su od okvira uskraćivanja ljudskih prava. Problematika zdravstvenog

⁷⁰ "Healthcare access among circular and undocumented Mexican migrants: results from a pilot survey on the Mexico-US border" - Ana P. Martinez-Donate i skupina autora, 2014.

sustava ima utjecaja i na gospodarstvo i društveni sustav, jer ako osobe koje primarno napuste vlastitu zemlju u potrazi za poslom i boljim životom, nemaju pristup adekvatnoj zdravstvenoj skrbi niti u vjetima života, to će s vremenom utjecati na njihove radne sposobnosti. Smanjene radne sposobnosti smanjuju mogućnosti doprinosa ekonomiji i zemlje domaćina i matičnoj zemlji. Ipak, zbog straha i očuvanje svoje ekonomije i gospodarstva, SAD upravo nameće ovakve restrikcije imigrantima, legalnim i ilegalnim, tako da zaključak Martinez-Donate treba uzeti s velikom rezervom jer u obzir ne uzima stalni priljev novih imigranata u zemlju. Bilo kako bilo, bez pristupa zdravstvenoj skrbi, onemogućeno jest pravo da žive život bez straha od posjeta doktoru i bez straha od potencijalnih bolesti, jer u tom slučaju nemaju pretjerano opcija za liječenje istih. Za razliku od obrazovanja, koje ne ulazi u opus temeljnih ljudskih prava, zdravstvena skrb, a uz nju i samo zdravlje čovjeka, temeljno je pravo koji treba biti omogućeno svakom čovjeku, bez obzira na pravni status.

SAD je specifičan i po pitanju zdravstvenog i obrazovnog sustava. Obrazovni sustav nakon srednje škole, najskuplji je na svijetu i gotovo nigdje ne postoji takav princip školovanja na visokim učilištima. Bez određenih financijskih potpora, i punopravnim Amerikancima teško je financirati visoko obrazovanje⁷¹. Za zdravstveni sustav je već spomenuto kako je jedan od najskupljih na svijetu. Kada u takav sustav, koji i za svoje građane postaje preskup, implementiramo skupinu poput ilegalnih imigranata, koji osim nedostatka financijskog aspekta (zbog kojeg su uopće i imigrirali u SAD), imaju i deficit ljudskih prava, točnije, ona ima jednostavno nisu priznata, situacija u kojoj dolazi do represije i kršenja je neizbježna. Preživjeti se muče i sami građani koji uživaju sva građanska prava koja su propisana Ustavom. Možemo čak i postaviti pitanje zašto Meksikanci biraju upravo SAD kao zemlju odredište u koji imigriraju kada je situacija sve samo ne idealna, no odgovor je vrlo očigledan - susjedi su i SAD je Meksiku najbliža razvijena zemlja.

⁷¹ <http://www.valuecolleges.com/collegecosts/>

4. ZAKLJUČAK

Polazna teza ovog rada je da Sjedinjene Američke Države krše osnovna ljudska prava zajamčena UN-ovom Općom deklaracijom o ljudskim pravima, pozivajući se na nacionalizam u zemlji koja je zapravo nastala masovnim migracijama.

Međutim, polemizirajući oko navedene tvrdnje i secirajući mnoge međunarodne deklaracije, dokumente i konvencije kako bismo utvrdili koja su to i zašto osnovna ljudska prava, u obzir je uzeta Bečka konvencija o međunarodnim ugovorima kako bi se u nekoliko navrata naglasilo pravna autonomija Sjedinjenih Američkih Država po pitanju implementacije prava navedenih u izloženim međunarodnim dokumentima, te činjenica da dokumenti koji su navedeni kao ishodišni temelji definiranja ljudskih prava nisu pravno obvezujući. Zakon određene zemlje još uvijek ima primat. Osim pravne problematike priznavanja ljudskih prava i tumačenja istih u Sjedinjenim Američkim Državama, sljedeće što je pitanje jest zašto je uopće došlo do takvog ksenofobnog stava među američkom populacijom? Koji događaji su bili ključni i što je točno dovelo do situacije u kojoj se SAD 'bore' protiv ilegalne imigracije svoje susjedne zemlje? Ne postoji neki određeni događaj koji je uzrokovao nepoželjnost meksičkih imigranata, bilo legalnih bilo ilegalnih. Ovakav način razmišljanja i djelovanja prema ilegalnim imigrantima posljedica je procesa invenzivnih migracija na relaciji Meksiko-SAD, te uslijed nekoliko ekonomskih kriza i problema sa nezaposlenošću, domaće građanstvo se u jednom trenutku počelo osjećati

ugroženim od strane useljenika, jer osim što su ilegalni imigranti bili spremni prihvatiti poslove koji su uglavnom fizički i teški, bili su spremni i na vrlo nisku cijenu rada. Borba SAD-a protiv ilegalnih imigranata nije zapravo ništa više nego prevlast sigurnosti nad pravima koja bi trebala biti zajamčena. Uzroka je mnogo, a osim Meksikanaca, danas u gotovo istoj mjeri sa stereotipiziranjem i diskriminacijom na osnovi boje kože, izgleda i religije imaju osobe koje su porijeklom iz zemalja Bliskog Istoka. Ksenofobija je u posljednje vrijeme uzela maha, a krunski dokaz toga je pobjeda Donalda Trumpa na predsjedničkim izborima 2016. godine. Veliku većinu svoje potpore duguje tome što zagovara nešto veliko, konkretno i radikalno - izgradnju zida koji će spriječiti strance da ne mogu neopazice ući u zemlju. Ovaj rad pokušao je odgovoriti na pitanje kako i zašto uopće dolazi do kršenja ljudskih prava nad ilegalnim useljenicima iz Meksika. S obzirom na mnogobrojne dokumente kojima se svima jamče neka određena osnovna prava kao što su to pravo na jednakost i dostojanstvo (UN-a Opća deklaracija o ljudskim pravima (1948), Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966.) Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966.)), osnovna prava trebala bi biti zajamčena svim ljudima zemlje potpisnice dokumenata koji garantiraju prava.

Kako ne bismo previše pažnje posvetili pravnom aspektu pitanja ljudskih prava, bitno je napomenuti da svi temeljni dokumenti na koje se ovaj rad poziva i koji su navedeni na početku radi, nisu nužno biti izravno implementirani u zakonodavstvo, ali potpisom i ratifikacijom, država ih je obavezna svoje zakonodavstvo uskladiti s međunarodno ratificiranim dokumentima.

Svrha ovoga rada je bila pokazati problem kršenja ljudskih prava na jednoj od najranjivijih grupa u međunarodnoj zajednici, ilegalnim meksičkim migrantima na tlu Sjedinjenih Američkih Država, te predložiti određene smjernice kako bi se u budućnosti spriječila takva diskriminatorna politika, tj. kako bi se pokušalo osigurati da se potpisani dokumenti kojim se garantiraju osnovna i univerzalna prava poštuju, te ako već ne u potpunosti, barem u mjeri da nacionalni zakone same zemlje ne budu kontradiktorni međunarodnim dokumentima. Međutim, kao što je prikazano u

slučajevim Josea Castra te slučaju države Teksas i pokušaja uskraćivanja prava na obrazovanje ilegalnim imigrantima, nije lako naći rješenje koje bi potencijalno moglo zadovoljiti i domaće stanovništvo, postojeći sustav, te pružiti ilegalnim imigrantima prava koja bi im kao osobama trebala biti zagwarantirana. Ljudska prava ilegalnih imigranata iz Meksika krše se zato što ih se ne smatra osobama koje prava uopće imaju. Iako je slučaj s obrazovanjem u Teksasu pokazao da je Vrhovni Sud odlučio da ilegalni imigranti jesu osobe i da kao takve imaju pravo uživati prava zagwarantirana Ustavom, taj slučaj je više iznimka nego pravilo. Međutim biti osoba nije dovoljno kako bi se steklo pravo na određene 'povlastice' koja bi trebala biti osnovna ljudska prava, poput zdravlja, tj. prava na zdravstvenu skrb, što nije problem koji se tiče ilegalnih imigranata.

Problem interpretacije ljudskih prava i priznavanja istih ilegalnim useljenicima potencijalno bi mogao ležati u činjenici da se u trenutku kada jesu ilegalno u određenoj državi, tehnički nisu građani te države, te kao takvi nemaju osnovna građanska prava niti su zapravo stanovnici te zemlje. Ljudska prava uključuju građanska i politička prava, poput prava na život, slobodu, slobodu izražavanja te društvena, kulturna i ekonomska prava poput sudjelovanja u kulturi, pravu na hranu, pravo na rad i pravo na obrazovanje. Međunarodni i posebno još zakoni svake zemlje, te međunarodni ugovori štite i zagovaraju ljudska prava⁷².

Sjedinjene Američke Države na ilegalne imigrante iz Meksika gledaju kao na teret koji dodatno opterećuje njihovo društvo, te je odnos prema toj skupini ljudi takav. Rješenje koje bi potencijalno moglo biti povoljno za obje strane obuhvaća radikalnu promjenu poimanja migracije od strane SAD-a, kao i poimanje imigranata koji dolaze u SAD u potrazi za boljim sutra. Zbog spleta raznih okolnosti, terorističkih napada i ostalih pokušaja probijanja sigurnosti, te poglavito ekonomskih kriza koje su se desile zadnjih nekoliko desetljeća, Sjedinjene Američke Države uglavnom neopravdano sve imigrante unaprijed klasificiraju kao prijetnju bilo svojoj ekonomiji, bilo svojoj sigurnosti. Ilegalni imigranti tim predstavljaju još veću prijetnju njihovoj

⁷² <http://www.amnestyusa.org/research/human-rights-basics>

sigurnosti jer zbog nepostojanja dokumenata kojima se može regulirati njihov boravak i djelovanje unutar države, van su dohvata vlastima i time prijetnja najvećoj opsesiji koji SAD ima: nacionalnoj sigurnosti. Ovaj rad je ilegalne imigrante klasificirao kao prisilne ekonomske imigrante jer je glavni razlog migracije ekonomski i zbog nemogućnosti šansi u svojoj zemlji. Poboljšanje statusa ilegalnih imigranata i tretiranje istih u sklopu prava koja im kao osobama pripadaju, neovisno u kojoj zemlji borave, desiti će se jedino ukoliko se sustav, imigracijska politika te mentalitet stanovnika zemlje promijeni. Sustav bi trebao postati fleksibilniji, imigracijska politika težiti racionalizaciji postupanja s imigrantima, odbaciti kriminalizaciju postupaka ilegalnih imigranata te zagovarati retoriku koja ilegalne, a i općenito imigrante neće u javnosti prikazati kao otimače poslova, ljude koji oštećuju gospodarstvo i ekonomiju SAD-u, te kriminalce.

Do kršenja samih prava dolazi već na ulasku u zemlju, a boravkom u zemlji osoba kao ilegalni imigrant kao što je prikazano u slučaju obaveznog obrazovanja, treba imati zajamčena prava jer se po Ustavu smatra osobom. Države će pokušati staviti svoje zakone i pravila iznad Ustava i time bez posljedica pokušati onemogućiti prava ilegalnim imigrantima, no ipak ilegalni imigranti imaju pravo uživati prava iz Ustava. Slučaj države Teksas pokazao je kako država pokušava svoj zakon koji nije pozitivno nastrojen prema imigrantima, postaviti kao glavni, te zanemariti Ustav i njegovo tumačenje.

Konkretnog rješenja koje će odmah pokazati rezultate nema, već će poboljšanje i odmah od kršenja prava i lošeg postupanja s ilegalnim imigrantima biti dugotrajan i spor proces, ako do takvog pozitivnog pomaka uopće i dođe.

LITERATURA

Booth Walling, Carrie i Waltz, Susan (2011) *Human Rights: From Practice to Policy*, Michigan: University of Michigan

Spajić-Vrkaš, Vedrana (2001) *Zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata*, Zagreb: Projekt Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO

Loescher, Gil (2012) *Human Rights and Forced Migration*, Oxford: Oxford University Press (str. 240-256)

Inter-American Commission on Human Rights, skupina autora (2010) *Report on Immigration in the United States: Detention and Due Process*, Organization of the American States

Portes, Alejandro i Bach, Robert L, (1985) *Latin Journey: Cuban and Mexican Immigrants in the USA*, Los Angeles: University of California Press

Williamson, Vanessa, Skocpol, Theda i Coggin, John (2011) *The Tea Party and the Remaking of Republican Conservatism* Harvard Journal, March 2011 | Vol. 9/No. 1

Brick, Kate i Marc R. Rosenblum, (2011) *US Immigration Policy and Mexican/Central American Migration Flaws: Then and Now*, Washington, DC: Migration Policy Institute

Rosenblum, Marc R., William A. Kandel, Clare Ribando Selke i Ruth Ellen Wasem (2012) *Mexican Migration to the United States: Policy and Trends*, Congressional Research Service: Prepared for Members and Committees of Congress

Ruhs, Martin (2012) *The Human Rights of Migrant Workers: Why Do So Few Countries Care?*, American Behavioral Scientist 56(9) str. 1277 –1293, SAGE Publications

Smith, Rebecca, Amy Sugimori, Ana Avendaño i Marielena Hincapiè (2015) *Undocumented Workers: Preserving Rights and Remedies after Hoffman Plastic Compounds v. NLRB*, National Employment Law Project

Lora L. Grandrath, (1996) *Illegal Immigrants and Public Education: Is There a Right to the 3 R's?*, Number 30, Volume 2 Valparaiso University Law Reviews, str 749 - 809 (1996)

Martínez-Donate, Ana P.; Xiao Zhang; M. Gudelia Rangel Gomez; Melbourne F. Hovell; Norma-Jean Simon; Catalina Amuedo-Dorantes; Carol Sipan; Sylvia Guendelman (2014) *Healthcare access among circular and undocumented Mexican migrants: results from a pilot survey on the Mexico-US border*, Int. J. of Migration and Border Studies, 2014 Vol.1, No.1, pp.57 - 108

Kurian, George Thomas i James E. Alt, Simone Chambers, Geoffrey Garrett, Margaret Levi, Paula D. McClain, (2011) *The Encyclopedia of Political Science*, Washington DC: CQ Press

Immigration Policy in the United States, 2006, The Congress of the United States, Congressional Budget Office

Chomsky, Noam (2014), *Masters of Mankind - essays and lectures 1969 -2013*, Chicago: Haymarket Books

Internetske stranice

DonaldTrump.com (2017) - službena stranica američko predsjednika Donalda Tumpa
<https://assets.donaldjtrump.com/Immigration-Reform-Trump.pdf>
<https://www.donaldjtrump.com/positions/pay-for-the-wall>
(pristupljeno: 8.8.2017.)

Narodne-novine.nn.hr (2017) - Narodne novine
http://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/1993_12_16_37.html : Bečka konvencija o
pravu međunarodnih ugovora (16/1993, 18.12.1993.)
(pristupljeno 11.8.2017.)

Amnestyusa.org (2017) - Amnesty International USA
<http://www.amnestyusa.org/research/human-rights-basics>
(pristupljeno 5.6.2017.)

HRW.org (2017) - Human Rights Watch
<https://www.hrw.org/world-report/2015/country-chapters/united-states#bcfbc5>
<https://www.hrw.org/united-states>
<https://www.hrw.org/news/2015/03/02/statement-us-commission-civil-rights-immigration-detention-facilities>
<https://www.hrw.org/news/2015/01/08/border-enforcement-policies-ensnare-parents-us-citizen-children>
(pristupljeno 5.5.2017.)

AllLaw.com (2017) - All Law
<http://www.alllaw.com/articles/nolo/us-immigration/legal-options-undocumented-illegal-immigrant-stay.html>
(pristupljeno 4.5.2017.)

Europarl.europa.eu (2017) - Europski Parlament
http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/hr/displayFtu.html?ftuId=FTU_2.1.3.html
(pristupljeno 4.5.2017.)

Theadvocatesofhumanrights.org (2017) - Volonterska organizacija u SAD-u
http://www.theadvocatesforhumanrights.org/human_rights_and_the_united_states
(pristupljeno 6.5.2017.)

Ohchr.org (2017) - The Office of the High Commissioner for Human Rights
<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/AboutCouncil.aspx>
<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/InternationalLaw.aspx>
<http://www.ohchr.org/EN/Issues/Pages/WhatareHumanRights.aspx>
<http://www.ohchr.org/Documents/Publications/FactSheet2Rev.1en.pdf> - Međunaordna Povelja o
Ljudskim Pravima
<http://www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/FrequentlyAskedQuestions.aspx> - Ljudska prava
(pristupljeno 6.5.2017.)

UN.org (2017) - Ujedinjeni Narodi

http://www.un.org/en/udhrbook/pdf/udhr_booklet_en_web.pdf - UN-ova Opća Deklaracija o Ljudskim Pravima

(pristupljeno 8.5.2017.)

HumanRights.com (2017) - Međunaordna neprofitna organizacija posvećena implementaciji ljudskih prava

<http://www.humanrights.com/what-are-human-rights/brief-history/declaration-of-independence.html>

<http://www.humanrights.com/what-are-human-rights/brief-history/declaration-of-independence.html> - Povelja o Pravima

(pristupljeno 8.5.2017.)

State.gov (2017) - Department of State (Ministarstvo vanjskih poslova)

<http://www.state.gov/j/drl/hr/> - ciljevi očuvanja ljudskih prava

(pristupljeno 10.5.2017.)

Congress.gov (2017) - Kongress SAD-a.

<https://www.congress.gov/114/bills/s2193/BILLS-114s2193pcs.xml> - prijedloz za izmjenu Imigracijskog zakon za osobe koje ilegalne ulaze u zemlju

(pristupljeno 10.5.2017.)

RacismReview.com (2017) - analiza rasizma u Americi

<http://www.racismreview.com/blog/2008/05/02/racism-against-japanese-american-citizens/>

(pristupljeno (10.5.2017.)

NYTimes.com (2017) - New York Times

http://www.nytimes.com/2015/05/10/opinion/sunday/how-racism-doomed-baltimore.html?_r=0

(pristupljeno 15.5.2017.)

Time.com (2017) - Time Magazine web stranica

<http://time.com/4393719/republican-national-convention-protests/>

(pristupljeno 15.5.2017.)

GlobalIssues.org (2017) - Global Issues

<http://www.globalissues.org/article/139/the-usa-and-human-rights#HumanRightsWithintheUnitedStates>

<http://www.globalissues.org/article/139/the-usa-and-human-rights#USAandInternationalHumanRights>

(pristupljeno 15.5.2017.)

Findlaw.com (2017) - Find Law

<http://criminal.findlaw.com/criminal-charges/involuntary-manslaughter-penalties-and-sentencing.html>

(pristupljeno 15.5.2017.)

GlobalDetentionProject.org (2017) - Global Detention Project

https://www.globaldetentionproject.org/wp-content/uploads/2016/06/stories_-_u.s._immigration_policy_the_double_standard_-_international_reporting_project.pdf - međunaordni izvještaj o dvostrukim standardima prilikom postupanja s imigrantima u SAD-u

(pristupljeno 15.5.2017.)

MigrationPolicy.org (2017) - Migration Policy

<http://www.migrationpolicy.org/article/mexican-immigrants-united-states>

(pristupljeno 12.5.2017.)

Law.Cornell.edu (2017) - Cornell University

HOFFMAN PLASTIC COMPOUNDS, INC. V. NLRB (00-1595) 535 U.S. 137 (2002)
237 F.3d 639, reversed. → <https://www.law.cornell.edu/supct/html/00-1595.ZS.html>

(pristupljeno 12.8.2017.)

USCIS.gov (2017) - US Citizenship and Immigration Services

<https://www.uscis.gov/greencard/eligibility-categories> - uvjeti za postupak dobivanja zelene karte

(pristupljeno 12.8.2017.)

ValueCost.com (2017)

<http://www.valuecolleges.com/collegecosts/>

(pristupljeno 12.8.2017.)

UNESCO.org (2017)

<http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/international-migration/glossary/migrant/>

(pristupljeno 4.9.2017.)

ISSS.edu (2017)

<https://iss.umn.edu/publications/USEducation/>

Corsi-Bunker, Antonella, *Guide to the education system in the United States*, University of Minesotta (pristupljeno 4.9.2017.)

